

62. évf., 2008. X. 30., ára 50 dinár

32

Jó Pajtás

Emlékezzünk!

A jövő heti Jó Pajtás címlapja és posztere

Egy felmérésből kiderült, hogy minden ötödik angol tanár helyeselné, ha botútésekkel büntethetné diákjait, amennyiben azok különösen rosszul viselkednek. A testi fenyítés több mint húsz évvel ezelőtti eltörlése után az ismételt bevezetését igénylők legfőbb érve az, hogy a diákok magatartása egyre rosszabb.

A Times oktatási melléklete által készített felmérés során 6162, főleg állami iskolákban dolgozó tanárt kérdeztek meg arról, hogy támogatják-e a testi fenyítés alkalmazásához való jogot extrém esetekben. Valamivel több mint húsz százalékuk igennel válaszolt.

A felmérésben résztvevő tanárok kommentárjai arra utalnak, hogy egyre erő-

A hét fotója

Tökfesztiválok idejét éljük ilyenkor, őszi derekán. Vidékünkön ez első sorban dr. Berényi János növénynevelő és lelkes szervező érdeme, akit a nép el is nevezett tökdoktor bácsinak. Hasonló tökünnepeket azonban másutt is rendeznek, olyan csücskeiben a világnak, ahol ennek nagy hagyománya is van, no meg a sütőtökök is – gondos ápolással és táplálással – szép nagyra nőnek. A képünkön látható 665 kilós példányt Walt Perham Shoreline-i földműves termesztette Brad fia segítségével, ez azonban messze van a komolyabb rekordoktól. Szintén az Egyesült Államokból érkezett ugyanis az alábbi hír:

Csaknem hétszáz kilogrammot nyom az az óriástök, amely elvitte a pálmát a 34. nemzetközi tökbajnokságon. A kaliforniai Half Moon Bayen rendezett megmérettetésen csaknem nyolcvan töktermesztő versengett a győzelemért.

Az elsőség végül az Oregon állambeli Thad Starnak jutott, akinek a 691 kilogrammos óriással nemcsak sikerült megelőznie a korábbi háromszoros bajnokot, Joel Hollandot, de a verseny 34 éves történetének abszolút rekordját is felállította. Thad Starr markát több mint kilencezer dollár ütötte: a tökóriást kilónként 13 dollárral jutalmazták.

Kedves Szerkesztőség!

*Vidám, eredményes, jó munkát kíván az új tanévben
a Đuro Salaj iskola önképzőköre Szabadkáról!*

Tisztelettel és üdvözlettel: Mulic Márta magyartanár

Minden ötödik angliai tanár nádpálcát szeretne

sebb az igény a türethetetlenül viselkedők elleni szankciók bevezetésére.

Ravi Kasinathan általános iskolai tanár így fogalmazott: „Van létjogosultsága annak, vagyis szól mellette érv, hogy visszahozzuk a testi fenyítést, ha csak elrettenés céljából is. Azt hiszem, egyes gyerekek egyszerűen nem reagálnak a jelenlegi szankciókra.” A felmérés eredménye megdöbbentette a gyerekek jogaiért küzdő szervezeteket és a pedagógus-szakszervezeteket, akik igyekeztek elhatárolni magukat a tanárok nézeteitől.

Sir Al Aynsley-Green, a gyerekekkel foglalkozó angliai kormánybiztos azt

mondta: „A gyerekek és fiatalok elleni testi fenyítés minden formája teljességgel elfogadhatatlan és ellentétes az ENSZ gyermekjogi egyezményével, amit az Egyesült Királyság 1991-ben fogadott el. A testi fenyítésnél lényegesen hatékonyabb és pozitívabb módszerek is léteznek a fegyelmelésre.”

„Ez csak azt mutatja, hogy még mindig megvan a hajlam a testi fenyítés elfogadására, és sokan azt gondolják, hogy ez a megoldás minden problémára. Ez mindannyiunk szegénye” – fogalmazott Anne Longfield, a 4Children jótékonyági szervezet vezetője.

Dávid, Kornél, Dzsennett, Katica, Anett, Dorottya és Zita

Felejtünk, felejtünk?

Kivel nem történt már meg, hogy elfelejtett valamit? S az milyen bosszantó! Azt mondják a nagyokosok, hogy az emberi agy kiválasztja, hogy mely információkat tartja fontosnak, s ezeket tárolja el, a kevésbé fontos dolgokat, emlékeket elnyomja, hogy csökkentse az információs terhelést.

Igaz, néha az is megtörténik, hogy „otthon felejtitek” a házit. És, ha hazaküld a tanár, olyankor persze, „nincs otthon senki”... Közben ott lapul a füzet a házi nélkül a táskában. Ugye, ismerős a történet? Vagy nem találod a kedvenc könyvedet, esetleg mobilodat. Az utóbbi még hagyján, fölhívod a vezetékes telefonon a számodat, s már meg is van. De jó lenne, ha a kulcsnak, s minden elveszett tárgynak lenne száma, s föl lehetne így hívní!

Ezek a gondolatok kavarnak a fejemben, mikor a **péterrévei Samu Mihály iskola** felé igyekszem. Igazi őszi, vetésáztató eső esik, de úgy, mintha soha sem akarna elállni. Itt-ott már a lehullott sárga levelek jelzik, hogy valóban itt az ősz. Csakhamar oda is érek. Mint mindig, most is **Tóth Piroska** magyartanár fogad, s a tanáriban várjuk, hogy együtt legyen a kis társaság. Fél nyolcra már itt is van: **Beretka Kornél, Zöldi Zita, Balassa Anett, Ötvös Katica, Virág Dávid, Sívó Dzsennett** és **Dévícs Dorottya**. Mindannyian hetedikesek.

Körülüljük a tanári nagy asztalát, s máris arról beszélgetünk, milyen az, mikor elfelejtünk valamit, mert hogy ez mindannyiunkkal megesik, az biztos.

– Még ötödikben történt – kezd a mesélésbe Kornél –, hogy az egész osztály elfelejtette leírni magyarórára a fogalmazást. Akkor még Bolyos Marika tanárnő tanított

bennünket. Mikor látta, hogy senki sem készítette el, azt mondta, hogy fogjunk hozzá, és írjuk le most. Persze óra végére nem letünk készek, így mégiscsak otthon kellett befejezni. Szerencsére megúsztuk egyes nélkül. Itt, Péterrévén vigyázni kell, mert nagyon lopnak. Egyszer elfelejtettem bezárni a kaput, s a szüleim haragudtak, hogy lehettem olyan feledékeny. Nem történt semmi, de máskor majd jobban odafigyelek.

– Ez igaz – bizonygatja Katica –, mert tőlünk az udvarból világos nappal lopták el a traktor után kapcsolható ekét. Velem is megtörtént, hogy elfelejtettem bezárni a kaput. Szerencsére nem a tolvajok jöttek, hanem a rokonaink. Bemenetek, mi meg nem voltunk otthon. Akkor nagyon haragudott rám anyu. Egyszer megelfelejtettem leírni a matek házit. A folyosón buzgón másoltam, mikor kijött a tanárnő a kabinetből. Persze meglátta, még rám is szólt, hogy nem itt kell írni a házi feladatot. Féltém, hogy egyest kapok, de szerencsére ez volt a második mínuszom. Ha három van, akkor kapunk egyest.

– Én meg tegnap angolból elfelejtettem megjelölni a házit – emlékezik vissza Anett –, de a szünetben elkészítettem, s a többiek meg lemásolták. Egyszer átmentem a tesómhoz, s ott jutott eszembe, hogy jaj, nem zártam be a kaput. Rohantam haza, hát be volt zárva. Olyan rossz érzés, mindig attól félünk, hogy bejönnek a lopók.

Zita meg a tolltartóját felejtette otthon, ám Anett barátnője kisegítette.

– Az úgy volt – meséli Zita –, hogy hitanon voltam, s abban a táskában maradt a tolltartóm, amit oda vittem. Kaptam én Anettől ceruzát, de nem az én megszokott patentceruzám volt. Én is másoltam már

át az angolt itt az iskolában. Nemcsak szünetben van rá idő, hanem például most legutóbb tornaórán lefutottuk az öt kört, s maradt idő erre is. Otthon elromlott a bojler. Mivel anyukám dolgozik, megkért, hogy szóljak a mesternek, hogy jöjjön el megjavítani. Elfelejtettem. Ne is mondom, milyen rossz volt, hogy nem volt meleg víz. Végül melegíteni kellett a vizet a fürdéshez.

Mint minden iskolában, itt is a legkedvesebb tantárgy a torna. S mégis néha otthon marad a felszerelés. No, nem azért, mert nem gondolnak az órára.

– Mindig nagyon várom a tornaórát – jelenti ki Dzsennett –, s mégis megtörtént, hogy otthon felejtettem a tornafelszerelést. Megoldottam, hogy ne kapjak mínuszt, kölcsönkértem a barátnőmtől. A kapuzárás nálam is probléma. Be szoktam én zárni, de sietségemben a kulcsot benne szoktam felejtetni a zárban.

– Volt rá eset, hogy én is benne hagytam – mondja Dorottya –, de nem lett semmi baj. A tornaórát én is szeretem, s hagytam már én is otthon a dolgaimat. Újabban, mikor pakolok be a táskába, odakötözöm a tornacipőt, hogy otthon ne felejtsem. A tesóm gyakran megkér, mikor elmegy a suliba, hogy kapcsoljam ki a számítógépet. De hát mindig elfelejtem...

Dávid is hívhatta volna a vezetékes telefonon a mobilját, ha nem viszi utána a barátja.

– Egyszer elmentem Goór Danihoz gitározni – halljuk Dávidtól. – Sokáig elszórakoztunk, kifutottam az időből, s rohantam a tánkra. Ottfelejtettem a mobilom. Jó, hogy a barátom utánam hozta, mert ha hazaérek és nincs a mobilom, biztosan pánikba esek.

Koncz Erzsébet 4

A hely ahol élek...

...és ahová általa eljutottam...

Portugáliában kilencedik alkalommal rendezték meg az ifjú képzőművészek nemzetközi találkozóját, melyre Szerbiát képviselve két szabadkai tanuló, **Prole Laura** és **Berkes Beatrix** is eljutott. A hely, ahol élek című pályázatra készített munkák közül a legjobbakat válogatták ki, melyek Penela egyik templomában lettek kiállítva, és a találkozóra tizenegy csoport kapott meghívást szerte a világból. Az EmArt Képzőművészeti Műhely két növendéke és a műhely vezetője, **Grubanov Martinek Emília** egy hetet töltött Évórában, ahonnan élményekben gazdag napok emlékével tértek haza. Hogy mivel teltek ezek a portugáliai napok, arról Laura és Beatrix mesél nektek.

– Az első élményünk rögtön induláskor volt, mivel Beatrix táskájában olyasmit fedeztek fel, amit robbanószernek vélték, ezért alaposan átvizsgáltak bennünket. De amit robbanószernek néztek, arról kiderült, hogy csak egy tábla csoki. Budapestről indultunk, és három óra negyven perc után szálltunk le Lisszabonban. Itt megint gondunk támadt, mert nem tudtuk, hogy jussunk el Évórába. Szerencsénk volt, egy Romániából származó magyar ember segített nekünk – avat be Laura a kalandosan induló utazásuk részleteibe.

– Az első napon a polgármesteri fogadás keretében volt egy díjkiosztó ünnepség is, ahol újabb meglepetés várt, hiszen ott derült ki, hogy a rajzommal aranyérmert nyertem – mondja Beatrix.

– És ráadásul pont a születésnapján – szól közbe Laura.

– Igen, nagy meglepetés volt. Gombos Roberta, aki úgyszintén az EmArt tagja, ezüstérmes lett, tizenegyen pedig dicséző oklevelet kaptak.

Egycsít félttem a repüléstől, de nem volt szörnyű. Talán kicsit a leszállás volt rázós. Útközben finomakat ettünk, kártyáztunk. Tulajdonképpen jó volt minden.

A Portugáliában töltött egy hét mivel is telgett volna, ha nem rajzolásal? Ez idő alatt négy-négy, meglehetősen nagy rajz került ki a lányok keze alól, persze a többiek napjai is hasonlóképpen teltek el. A szervezők az épületek témájában vártak újabb 40x70 centiméter nagyságú papírra készült rajzokat, a technikát viszont szabadon választhatták meg.

– Egy panzióban lettünk elszállásolva, felkeltünk, reggeliztünk, azután összeszedtük a felszerelést, kerestünk egy alkalmas helyet, épületet a szabadban, és belekezdtünk a munkába. Nem dolgozhattunk a szobában, mert ha véletlenül kiborul a tus, összekenyünk valamit a festékekkel, akkor kárt tettünk volna a bútorokban – magyarázza Laura.

– Könnyű volt tájékozódni, mivel Évóra igen kicsi, tehát nem volt gond, hogy magunkra voltunk utalva. Néha, amikor nem volt szükségünk segítségre, még Emíliát is elküldtük, hogy sétáljon egyet, ilyenkor teljesen egyedül voltunk. Az ott elkészült rajzokból azután rendeztek egy kiállítást az utcán, és a legjobban sikerült munkák is díjban részesültek. Érdekes volt, mert mindannyian Évóra épületeit, utcáit, tájait dolgoztuk fel – mondja Beatrix.

Laura szerint, ahhoz képest, hogy a nagy többség idősebb volt és művészeti iskolába járnak, ők, akik hobbiszinten rajzolnak és egy kis műhely tagjai, nem vallottak szegényt az ott ké-

szített rajzokkal. Mint mondja, a kínai és az orosz fiatalok voltak a legügyesebb rajzolók.

A lányokat természetesen egy kirándulásra is elvitték, régi templomoknál, zárandokhelyeken jártak, láttak egy emberi koponyából épített templomot, és Európa legrégebbi egyetemi városába, Coimbrába is eljutottak. Amit Portugáliából láttak és tapasztaltak, mint mondják, egészen más, mint Szabadka. Szűk, macskakövekkel kirakott dímbes-dombos utcák jellemzik ezeket a helyeket, az autók csak a várfal túloldalán közlekedtek. Az ott töltött napok egybeestek az elsőéves egyetemisták beavatási ceremóniájával, így ezt is látták, és jót derültek azon, hogyan utasítgatják az idősebb diákok a gólyákat. Az ott töltött idő ismeretségeket is hozott, főként indiai, szlovén és bolgár társaikkal sikerült összebarátkozniuk.

Emília elújságolta, hogy a portugáliai napok egy újabb meghívást eredményeztek, ugyanis a moszkvai művészeti iskola igazgatónője felkérte az EmArt Képzőművészeti Műhelyt, hogy egy kiállítással az orosz közönségnek is mutakozzanak be.

Laura és Beatrix szerint egyaránt kell tehetség és rajztudás is, és a kedv, a művészet iránti szeretet is elengedhetetlen, hogy jó munkák szülessenek. Bár eddig nagy sikereket értek el a rajzolás terén, mint mondják, kicsi a valószínűsége, hogy valamilyen művészeti iskolában folytatják pályafutásukat, de hobbiszinten mindkettőjük életében megmarad a művészet, s ha lehet, az EmArt is. Ennek az utazásnak viszont, amit a rajzaiknak köszönhetnek, nagyon örültek és szép emlékekkel tértek haza.

Kép és szöveg: Sztojánovity Livia

Fedőlapunkhoz

Emlékezzünk!

November elseje mindenszentek, másodika a halottak napja. Ezeken a napokon megtelnek a temetők látogatókkal, a sírokat virágok borítják. A családtagok, ha csak lehet, együtt mennek a temetőbe. Leginkább krizantémból álló koszorúkat, csokrokat helyeznek a sírokra. Sok helyen temetővirágnak is nevezik ezt a virágot. A sírokon gyertyát, mécseszt gyújtanak. Ha besötétedik, a sejtelmesen lobogó gyertyalángok bevilágítják a temetőt, ezzel is utalva arra, hogy a fény mindig is úrrá lesz a sötétségen.

Az illem úgy tartja, hogy a temetőben nem szép a hangos beszéd. Ilyenkor azonban mégis a beszélgetés hangjai törik meg az őszi csendet. Sokan évente egyszer, halottak napján találkozhatnak csak ismerőseikkel, távolabbi rokonaikkal, különösen ha a család tagjai nem egy helységben élnek. Ilyenkor arra is alkalom nyílik, hogy felelevenítsék, számba vegyék a rokonsági kapcsolatokat, a temetőben nyugvókhoz fűződő emlékeiket.

A síremlékek gondozása, megőrzése több generáción át történik. Ezért mennek a gyerekek is a szüleikkel, nagyszüleikkel együtt a temetőbe. Rájuk marad majd, hogy felnőtt korukban az ősök sírjára virágot vigyenek. És emlékezzenek, ha megállnak egy-egy síremlék előtt.

*

Sütő András Anyám könnyű álmot ígér című könyvében is ír a halottak napi temetőlátogatásról. Erdélyben világitás napjaként emlegetik a november elsejét. A részletek a **Világítunk** című fejezetből valók.

(...)

– Világitás napja van.

Kipattant hát anyám kívánsága.

Boldog, hogy nem ellenkezem. Vagy inkább azért, hogy kibékít apó emlékével. Ő az örök oldó- és kötőanyag. Amikor ketten-hárman, testvérek összebakalódtunk, gyöngéden széjjelválasztott bennünket, kiszedegette körmünket a másik szemem alól. Azzal, hogy széjjelválasztott, mindig újra összehozott mindahányunkat. Nemcsak a fiait: az egész nagy rokonságot, ezer irányba nyúlánkozó vágyaival, föl-föllobbanó konfliktusai-
val. Mintha szövőszékben ülne: ahol szál szakad, mentem bogoz a bogos ujjjaival.

Estefelé, hogy apám is hazakerül a műhelyből, és leszappanozza magáról az olajat, szénport, elindulunk mindahányan a temető felé. Anyám karján egy csokor fehér ősziróza, öcsém hóna alatt egy csomag fehér gyertya. Hangos és derűs a beszélgetésünk, mintha lakodalomba mennénk. Tömegek hullámnak a román és magyar temető felé. Két kicsi város ég most a falu két dombján. Kamaszok viháncolnak, lányok kuncognak a sötétben. Gyerekek farsangi maszknak kiképzett sárga tököst szorongatnak a hónuk alatt; abba majd égő gyertyát helyeznek, és halálosdit játszanak, ijesztgetik az öregasszonyokat. ...

...Otthonos, meleg fényben úszik a temető. Az ég borús, havat ígér. A föld még nem fagyott le; az ásóval, kikapával megbolygatott hantok sötétben csillognak, a föld friss szaga elkeveredik az ősziróza s a gyertyák illatával. Ahogy nézem: itt egyelőre mindenki dolgozik. Ugyanazzal a mozdulattal, ahogyan káposz-

tát, palántát – most gyertyasorokat ültetnek. Némelyek térdre állva, puszta marokkal morzsolják, egyenetlik a földet; a jelenség minden irányába szerteguruló göröngyöket kényszerítik vissza két-három négyzetméternyi területre. Egy-egy megrendült mozdulat mintha élő arcot simítana el, de ez inkább a lét emlékezése; a szó makacsul a jelenhez tapad. „Maholnap lefagy az idő, nem fejeztük be a vetést.”

Akik befejezték a munkát, meggyújtották a gyertyákat, leülnek a földre. A férfiak cigarettáznak. Nevetnek is, ha úgy fordul a beszéd.

Könnyű neszt hallok a hátam mögül. Két tenyér fogja le a szemem. A vállamra kulcsolódó karokat fogom, próbálom kitalálni, ki vette el előlem a gyertyavilágot. Asszony lehet vagy lány, bár a szemem érzi: tenyere érdes, kemény és szőlőillatú. Az ujjak tövében bütykök, a csukló rövid és erős, akár egy kovácsinasé. Kapa-sarló nevelte kéz, s hogy gazdája fölnevet, a dallamos alt hangjáról már tudom: Ágnes üdvözöl engem, T. F. unokaöcsém ifjú felesége.

Összeölelkezünk, megcsókoljuk egymást. Az unokaöcsém, mintegy csokor piros virágot, máris nyújtja felém a borosüveget. Ragaszkodik hozzá, hogy a szénafű völgyének savanykás borát én kóstoljam meg elsőnek.

– Hát akkor egészségünkre! – mondom.

– Isten nyugtassa meg őket! – néz körül öcsém a sírhantok fölött.

(...)

LEXIKON

NEVEM: Gajdos Rita.
BECENEVEM: Rita.
CÍMEM, TELEFONSZÁMOM: 24430 Ada, Március 8. utca 20., 063/8-371-323.
SULIM NEVE, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar, matek, német, angol.
AMI NEHEZEN MEGY: Töri.
KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC FILMEM: HSM 1, 2, 3 (High School Musical).
KEDVENC ÉNEKESNŐIM: Rúzsza Magdi, Rihanna.
KEDVENC SPORTOM: Kézilabda.
KEDVENC KÖNYVEM: Harry Potter.
KEDVENC DALAIM: Sok van.
KEDVENC EGYÜTTESEM: Tankcsapda.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALOM: Pizza, spagetti, Coca-Cola.
KEDVENC ÁLLATOM: Kiskutya.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
NO ÉS A SZERELEM: Nincs.

NEVEM: Hanák András.
BECENEVEM: Andris.
CÍMEM, TELEFONSZÁMOM: 24420 Ada, JNA u. 44., 062/15-47-923.
SULIM NEVE, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, biológia, magyar, német, zene, rajz.
AMI NEHEZEN MEGY: Földrajz, matek.
KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC FILMEM: A hét mesterlövész.
KEDVENC SPORTOM: Kézilabda.
KEDVENC EGYÜTTESEM: Tankcsapda.

KEDVENC SZÍNEM: Kék.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALOM: Sült krumpli és rántott hús, Coca Cola zero.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya, galamb.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.

A repülés úttörője adta saját nevét a szupergépnek

Egy 92 éves ausztrál nő, aki hazájában a repülés egyik úttörőjének számít, a napokban maga keresztelt el egy új Qantas Airbus A380-ast, amelyet a légitársaság az ő tiszteletére nevezett el, mondván, mindenképpen szeretne volna megélni ezt a pillanatot.

Nancy-Bird Walton, aki 1933-ban alig 17 éves korában tanult meg repülőgépet vezetni, és az első kereskedelmi repülési engedéllyel rendelkező női pilóta volt Ausztráliában, a Sydney repülőtérén a tiszteletére rendezett ceremónián adta saját nevét a gépnek.

„A Qantas először a 90. születésnapomon, három évvel ezelőtt kérdezte meg tőlem, hogy elnevezhetik-e rólam ezt a

csodálatos repülőgépet, én pedig eldöntöttem, hogy életben maradok, amíg erre sor kerülhet – és sikerült” – mondta széles mosollyal. „A létező legnagyobb boldogsággal tölt el, hogy ezt a repülőgépet Nancy-Bird Waltonnak nevezhetem el.”

Automatikusan Waltonra esett a választás, amikor a légitársaság első A380-asának – ez a típus a világ legnagyobb utasszállító gépe – lehetséges neve szóba került, mondta a Qantas főnöke, Geoff Dixon az egybegyűlteknek.

„Nancy-Bird Walton, az ön bátorsága, kitartása és optimizmusa képviseli azt, ami a legjobb Ausztráliában” – mondta. „Örömmel szolgál, hogy ezt a repülőgépet az ön tiszteletére neveztük el!”

Walton egy egészségügyi szolgálat pilótájaként szolgált Ausztrália isten háta mögötti vidékein, és 1950-ben megalapította az Ausztrál Női Pilóták Szövetségét.

A ceremónia után Nancy-Bird Walton a Qantas más vendégével együtt sétarepülésre vitték az ausztrál partok mentén a kétemeletes repülőgépen.

Október 30.

Ma Alfonz, Kolos, Fanni, Stefánia, Éneás, Aszter napja van.

Éneás

A görög mitológiai Aineiasz név latin Aeneas formájából származik. Jelentése: a trójai hős neve, aki a rómaiak egyik őse lett.

Aszter

Görög eredetű név. Jelentése: csillag.

1821 (187 éve történt)

Megszületett Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij orosz író (Bűn és bűnhődés).

1960 (48 éve történt)

Megszületett Diego Armando Maradona argentin focista.

1910 (98 éve történt)

Meghalt Jean Henri Dunant Nobel-békedíjas svájci író, a Vöröskereszt megalapítója.

Október 31.

Ma Farkas, Alfonz, Cseke, Kristóf napja van.

Farkas

Régi magyar személynév. Azon ritka eredeti magyar neveink egyike, melyeket nem szorítottak ki a keresztény nevek. A Farkas nevet a középkor óta folyamatosan használják. Jelentése: a sző maga.

Cseke

Török, magyar eredetű név, a Csek név származéka. Jelentése: húzó, vivő.

2003. október 31. (5 éve történt)

Takarékossági világnap. A világ takarékpénztárainak 1924-ben tartott első kongresszusán hozott határozat értelmében minden év októberének utolsó munkanapján tartják világszerte.

1517 (491 éve történt)

Luther Márton wittenbergi teológiai professzor közzétette 95 tézisének a búcsúcédulákkal való visszaélések, a katolikus egyház elvilágiasodása ellen, amellyel kezdetét vette a reformáció.

1938. október 31. (70 éve történt)

Orson Welles mély megbánással bocsánatot kért, amiért a Világok harca című rádiójátéka országos pánikot okozott. Az egy nappal előbb sugárzott rádiójáték története szerint bolygókat földönkívüliek támadják meg. Az élethű előadás megrémisztette az embereket.

1926 (82 éve történt)

Meghalt a magyar származású Harry Houdini (eredeti néven: Weisz Erik) mágus és szabadulóművész.

1929 (79 éve történt)

Megszületett Bud Spencer olasz színész (Extralarge, Piedone).

1956 (52 éve történt)

G. J. Dufek ellentengernagy repülőgépével elsőként landolt a Déli-sarkon.

November 1.

Ma Marianna, Igor, Benigna, Benignusz, Benke napja van.

Benigna

Latin eredetű név, a Benignusz férfinév női párja. Jelentése: jóságos, kegyes, jóakaró.

Benke

A Benedek és a Benjámin közös becézőjéből önállósult.

1939 (69 éve történt)

Budapesten 53 éves korában meghalt Darányi Kálmán, aki 1936-tól 1938-ig Magyarország miniszterelnöke volt. Újvidéken egy városrészt, a Darányi-telep viseli a nevét, melyet a fiatalabbnak már csak egyszerűen Telep néven ismernek.

1801 (207 éve történt)

A szicíliai Cataniában megszületett Vincenzo Bellini, az olasz operairodalom egyik kiemelkedő képviselője, akinek leggyakrabban játszott műve a Norma című opera.

1952 (56 éve történt)

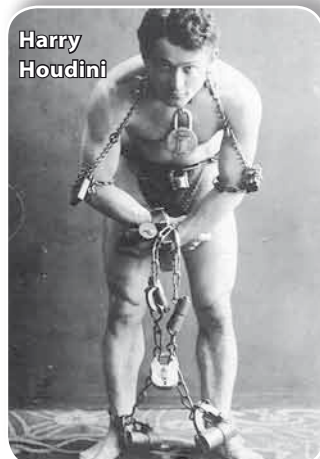
Végrehajtották az első kísérleti hidrogénbomba-robbantást. A program vezetője Teller Ede volt.

November 2.

Ma Achilles, Viktor, Tóbiás, Bató, Bogdán, Viktória napja van.

Bogdán

Szláv eredetű név. Jelentése: Isten ajándéka.

Viktória

Latin eredetű név, a rómaiaknál a győzelem istenasszonyának a neve. Jelentése: győzelem.

1766 (242 éve történt)

Az észak-csehországi Trebnitzben megszületett Joseph Wenzel Radetzky gróf, osztrák tábornagy, akinek csodálatos győzelme hírére id. Johann Strauss a Radetzky-induló című szerzeményt komponálta.

1892. november 2. (116 éve történt)

Apatinban megszületett Ábrahám Pál zeneszerző, karmester. Operettjeit (Hawaii rózsája, Bál a Savoyban, Viktória) Magyarországon kívül Berlinben és Bécsben is bemutatták. 13 zenés darabot, valamint több mint 30 film zenéjét köszönhetjük neki.

1906 (102 éve történt)

Milánóban megszületett Luchino Visconti olasz filmrendező, aki a neorealizmus egyik legjelesebb képviselője volt. Filmjei: Megszállottság, Vihar előtt, Érzelem, Rocco és fivérei, A párdúc, Elátkozottak, Halál Velencében.

November 3.

Ma Győző, Bertold, Bálint, Valentin, Ida, Hubert, Szilviusz, Malakiás, Szilvia napja van.

Hubert

Német eredetű név. Jelentése: szelleme által kiváló, értelem, fényes, híres.

Szilvia

Latin eredetű név, a Szilviusz férfinév női párja. Jelentése: erdő, erdei.

1920 (88 éve történt)

Megszületett Charles Bronson (eredeti nevén: Buchinsky) amerikai filmszínész. Legismertebb filmjei: A piszkos 12, Volt egyszer egy vadnyugat.

1957 (51 éve történt)

A Szovjetunió Föld körüli pályára bocsátotta a Szputnyik-2 második mesterséges holdat, fedélzetén számos műszerrel és a Lajka nevű kutyával.

1801 (207 éve történt)

Megszületett Karl Baedeker német könyvkiadó, az útikönyv műfaj megalakítója.

November 4.

Ma Károly, Mózes, Karola, Karolina, Sarolta, Lina, Vitális, Berill, Életke, János, Nina, Oguz napja van.

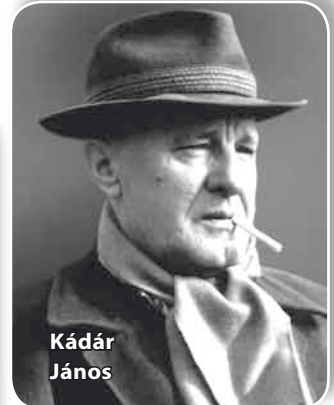
Karolina

A Karola továbbképzése. Latin, germán eredetű. Jelentése: legény, fiú.

Nina

A legtöbb nyelvben az Anna névnek, illetve származékainak az önállósult becézője. Lehet, hogy az -ina végű, más eredetű neveknek (Antonina, Katarina, Karolina stb.) becéző alakjából származik.

1956 (52 éve történt)

A Budapestre bevonuló szovjet csapatok levették a magyar népfelkelést, amely a kommunista párt hatalma és a Szovjetunió ellen irányult. A szovjetek utasítására Kádár János, Münnich Ferenc és Marosán György Moszkvához hú kormányt alakított, amelynek elnöki tisztségét Kádár János, az MSZMP KB főtájtára töltötte be 1958. január 27-ig.

1847 (161 éve történt)

Lipcsében 38 éves korában meghalt Felix Mendelssohn-Bartholdy német zeneszerző, akinek legismertebb műve Shakespeare Szentivánéji álom című darabjához írott nyitánya, amely minden esküvőn felcsendül.

1923. november 4. (85 éve történt)

Howard Carter megtalálta Tutankhamon sírkamráját Egyiptomban.

November 5.

Ma Imre, Töhötöm, Avarka, Filotea, Tétény, Zakariás, Erzsébet napja van.

Imre

Germán eredetű név, az Amalrich, Emmerich névből származik. Jelentése: hatalmas, híres, királyi.

Tétény

A régi magyar Tühütüm személynévből származik. Jelentése: herceg, fejedelem.

1913 (95 éve történt)

Dardzsiling, Indiában megszületett Vivien Leigh (eredeti nevén: Vivian Mary Hartley) brit színésznő, akinek legismertebb filmjei: Elfújta a szél, Lady Hamilton, A vágy villamosa, Bolondok hajója.

1941 (67 éve történt)

Megszületett Art Garfunkel amerikai popénekes és filmszínész.

1959 (49 éve történt)

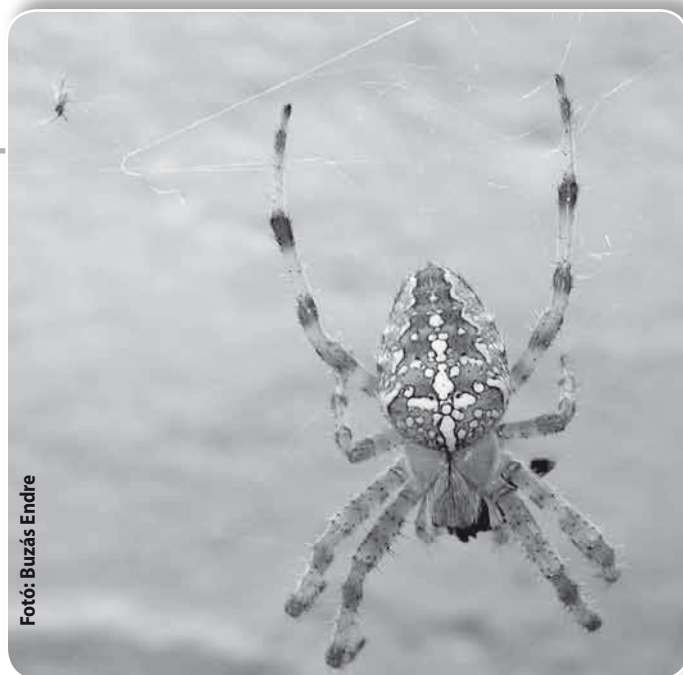
Megszületett Bryan Adams, kanadai rocker.

1995 (13 éve történt)

Made In Heaven címmel megjelent az a Queen album, melyet részben négy évvel korábban a Genfi-tó partján egy stúdióban rögzítettek, az akkor már halálos beteg Freddy Mercuryval.

A nagy utazó

Nincs a világnak olyan pontja, ahol ne húzná meg magát a takácsmesterség feltalálója. A pókfélék a magas hegy-ségek hóhatáráig hatolnak fel, és Grönlandon még a 82. szélességi fok alatt is találhatunk két különleges fajt. Kissé közelebről szemlélte a magyar turizmusban is jeleskedő ízeltlábúak mozgását a természettudós, Herman Ottó, aki szerint „A levegőben való vándorlásaiakon a pókok a tornyok csúcsaiba akadoznak fel s bár ideiglenesen, de ott is tanyáznak. A magyar Tátra csúcsain néhány faj jelen van, éppen úgy, mint Selmecebányán a Glanzenberg altárna aknájában, ahol körülbelül 280 méter mélységben még mindig akad egy faj.” Mint profi világutazóhoz illik, a pók nem válogatós, mindenhol tanyát ver, sokak rémületére kedveli az otthon barátságos melegét, és megtelepszik a sarokban, inkább előbb, mint utóbb. A közös lét azonban nem hozta meg a rokonszenvet, a pókok általában nem számíthatnak az emberek szíves érdeklődésére, ellenkezőleg, többnyire megvetendő, utálatos, csúnya teremtetéseknek tartják őket, amelyek csak rémisztésre alkalmasak. Pedig a pók mesteri szövőművész, ízelt lábainak második párjával formálja a hálót, az itt található karmok vezetnek a fonószemölcsből kiömlő szálakat, a bordáskarmok

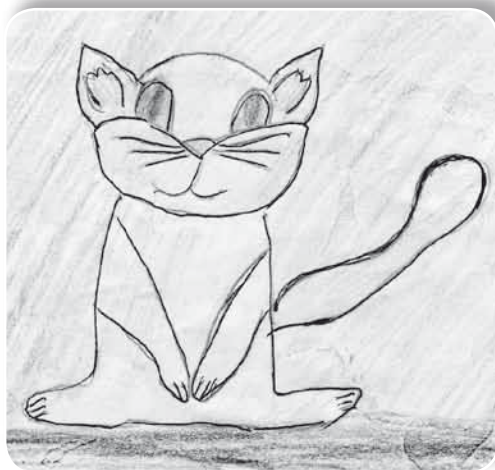
Fotó: Buzás Endre

fésűi pedig összeverik és csomózzák ezeket a hálókereszteződés pontjain; a mellékkarmok és fogasserték végül a nemezszerű szövetek és peteburkoló gubók előállításánál szerepelnek. Persze akadnak kevésbé békés felhasználású karmok az ízelt párlábakon, ezek a „csípőkarmok”, mindegyik hegyén méregmirigy nyílik, s ennek a gyorsan ölő váladéka beleömlik a sebbe, amelyet a pók prédáján ejt.

Kicsi

Az én kedvenc háziállatom egy kis cica. Még egész pici volt, mikor hazahoztam, mert nagyon megsajnáltam. Kint az utcán találtam. Elneveztem Kicsinek.

Szép szürke bundája s kicsi fekete szeme van. Nagyon csalafinta. Játékos, de egyben lusta is. Még a tévét is velünk szokta nézni. Ha takarítunk, nem hagy söprögetni, mert érdekes neki a söprű, ezért mindig kapkod utána. Ha fekszem, a hajammal játszik. Ha valami nem tetszik neki, fogja magát és elkezd cibálni az ebédlőben a függönyt. Szoktam neki levest és húst adni ebédre. Reggelire és vacsorára szalámit, kenyeret és tejet kap. Szeret enni, azért

is ilyen dundi. Élvezi, ha a hasát vakarják, ettől megnyugszik és elalszik. Éjszakánként velem alszik. Nem nagyon engedjük ki az udvarra, mert kutyáink vannak. Inkább az emeleti teraszon tartózkodik. Ott nagyon jól érzi magát. Sokat játszik a gombolyagokkal. Ha szomjas, nyarvog és körbe-körbe forog, majd oda vezet a csaphoz. Van egy hely,

ahol vécézhet. Nagyon szeretek vele játszani, mert mindig megnevettet, még ha szomorú is vagyok. Amikor elalszom, odajön, és elkezd a hasamon dagaasztani. Ezért nagyon haragszom. Olyankor fölélbredek, és leteszem az ágy másik részére.

**Gubik Georgina,
Ada**

Kócos

Az én háziállatom egy tengerimalac, a neve: Kócos. Azért neveztem el Kócosnak, mert amikor kaptam, teljesen kócos volt. Igaz, most is ugyanolyan kócos, mint amilyen volt. Piros szeme van. Színe: fehér és világosszürke. Egy valamikori akváriumban tartom, mert ott jól érzi magát. Az idén nyáron kaptam, tízdekás volt, akkora volt, mint egy egér. Most már 25 dekagramm a súlya. Amikor csipog, adok neki ennivalót. Anyukám szokott neki venni kukoricát, búzát stb. Nagyon szeretem őt. Azt mondják, hogy a tengerimalac nem hosszú életű.

Mindig szórakoztatom őt, játszom vele, meg ha van fű, akkor szedek neki, amit ő megeszget. Ilyen az én háziállatom. Mit is kezdenék nélküle?

Papp Noémi, Szabadka

Kutyák az űrben

Előrebocsátjuk, hogy nem csupán kutyákat lőttek fel a világűrbe. Jártak ott majmok, egerek, hüllők (pl. teknősök), méhek és egyéb rovarok, valamint sokféle baktérium. De mindenképpen kutyák voltak az elsők. Közülük is az orosz Lajka volt az, aki a Szputnyik-2 nevű szovjet mesterséges holddal úttörőként jutott ki a kozmoszba.

Lajka kis termetű, tehát a mesterséges hold szűk kabinjában való utazásra éppen alkalmas jószág volt. Mint az a fotókról megállapítható, testének szőrzete nagyjából világos, míg a feje fekete volt. Mivel a járműben élőlény utazott – mi több, feltehetően az első nem emberi lény, amelyik felrepült a Föld körüli kozmikus pályára (a bizonytalanság oka, hogy a volt Szovjetunió az ötvenes évek végén sok jel szerint végzett soha be nem vallott, sikertelen emberkísérleteket is...), hát ezt a műholdat elnevezték az „első űrbiológiai mesterséges holdnak”. 1957 november 3-án tehát ezen a mesterséges holdon Lajka kutya is felszállt a magasba.

A több tonnás jármű hasznos tömege csak 500 kilogramm volt, és a kis termetű „űrkutya” hermetikusan lezárt kabinban tartózkodott. Ha igaz, amit a hivatalos szovjet szervek később állítottak, akkor Lajka révén a tudósok a súlytalanságba került biológiai lény, itt konkrétan egy állati test reakcióit tanulmányozták. A hivatalos változat szerint, ami annak idején a világsajtóban is helyet kapott, Moszkva azt állította: mivel a kémiai áramforrások (elemek) csak hét napra elegendő áramot adtak, Lajkát a hetedik napon az élelmet adó szerkezet utolsó adagjában beadott méreggel elpusztították, hogy ne szenvedjen.

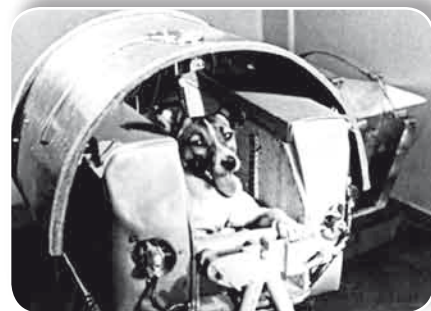
Ám mint annyi minden e szigorú titoktartással övezett területen, sajnos ez sem volt igaz. A szovjet vezetés a kutyát kizárólag

azért lőtte fel, hogy elmondhassák: ők már élőlényt is küldtek a világűrbe. Ismervén a nyugati emberek állatszeretetét és az állatvédők ligák sokféle jelentős társadalmi erejét, beadták a világnak ezt a méreg-mesét. Azt a verziót, hogy Lajka utolsó ételadagjába gyorsan és fájdalommentesen ható szert kevertek, csak hónapokkal az eset után közölték Moszkvában, amikor látták, milyen nagy felháborodást keltett a világban a kis állat pusztulása. 1957 végén sokan meg is hatódtak – lám, milyen szépen megkönnyítették Lajka pusztulását a nagylelkű szovjet tudósok!

Hogy mi is történt valójában a rokon-szenves kutyával, arra csak negyven évvel később, 1997-ben derült fény, amikor az ITAR-TASZSZ hírügynökség kinyomozta az igazságot. Ez sokkal prózaibb, mint a fentebb vázolt kettős legenda – és nagyon hasonlít sok későbbi szovjet próbálkozáshoz, amikor is vagy elhallgattak fontos részleteket, vagy meg sem történt eseményeket állítottak be valónak, vagy pedig utólag helyesbítették visszamenőleg azt, amit kezdetben elmondtak, nyilatkoztak róla. Így volt ez később számtalanszor, Gagarin űrhajós halálakor és máskor is.

Ma már tudható, hogy ami akkor Hollywood-ízű reklámkampánynak látszott és csakugyan sok embert meghatott, cinikus hazugságsorozat volt csupán. A kutyával semmilyen kísérletet nem végeztek. A Szputnyik-2-nek nem is volt leszállóegysége, vagyis amikor a kutyát betették a szűk tartályba, eleve halálra ítélték. Lajka már az űrutazás első perceiben elpusztult. Élve nem is jutott fel a légkör külső szélére, a

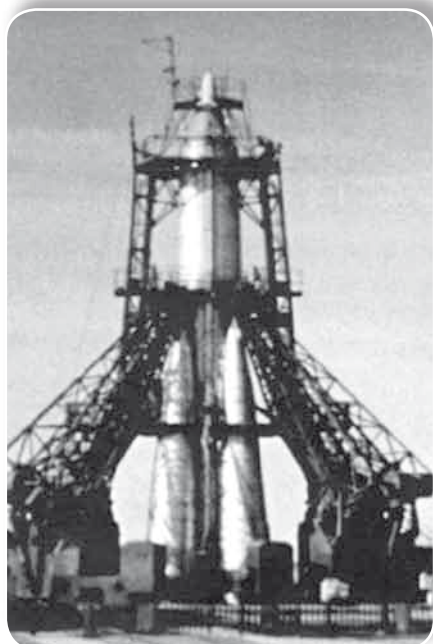
tulajdonképpen világűrbe, mert rossz tervezés vagy kivitelezés miatt a Szputnyik-2 hővédő pajzsa a levegővel súrlódva túl korán leégett, emiatt a kis űrhajóban – mesterséges holdban – keletkező több száz fokok hőség megölt minden életet és tönkretette a műszereket is. Az egész kísérlet balul ütött ki, a szputnyik repülésének nem lett semmilyen értékelhető tudományos eredménye. Ilyen körülmények között nem is lehetett.

Az oroszok később még két másik kutyát is felölttek az űrbe. A két ebet 1960-ban egy Szputnyik típusú űrhajóba tették, a kettős ketrecet a 4600 kilogramm tömegű szerkezet pilótaülésének helyébe építették be. Az ebek Bjelka és Sztrelka névre hallgattak. Már nem egyedül repültek ki az űrbe: volt velük 40 egér, két patkány és rengeteg rovar, természetesen minden faj külön-külön elzárva. A hivatalos magyarázat szerint az űrben uralkodó sugárzást és annak az élőlényekre kifejtett hatását akarták rajtuk tanulmányozni. Ennek természetesen csak akkor volna értelme, ha az összes állatot sikerülne visszahozni, hogy tanulmányozhassák aztán a szervezetükben – pl. vérképükben – beállott változásokat. Ez állítólag egy nap múlva sikerült is, az állatokat hordozó kabin az ejtőernyővel simán leszállt a földre.

Ezen felbuzdulva a kutatók arra a belátásra jutottak, hogy a kutyák igen alkalmasak az efféle kísérletekre. Így a következő űrhajóban ismét két eb, bizonyos Pcsolka és Muska (Méh és Légy) szálltak fel ismét egerekkel, rovarokkal stb. Ekkor azonban – hivatalos moszkvai beismerés szerint – visszatéréskor a kabin nem a megfelelő szögben érkezett a földi légkörbe, abban túl sokáig ment, és egyszerűen elégett saját tartalmával együtt. Így Lajka után már Pcsolka és Muska is feliratkozott a világűrben elpusztult állatok képzeletbeli márványtáblájára.

A következő kísérletnél, amely hivatalosan már az „emberes” űrkísérleteket volt hivatott előkészíteni, egy Csernuska nevű, nevéből ítélve fekete színű, de ismeretlen fajtájú kutya repült – állítólag. Úgy hírlik, csaknem két órát töltött kint az űrben. Ugyanez történt a hírek szerint a következő, e téren utolsó ilyen kutyás űrrepülésnél. Az eb neve ekkor Zvjodzocska volt. A kutya előző társához hasonlóan szintén 1 óra 50 percet repült.

Ezzel aztán véget is értek az állatkísérletek – ezután következtek az emberek...

RÜGYFAKADÁS

A boldogság titka (Jelenet)

Egy hideg téli napon, amikor nagy pelyhekben hullott a hó, a negyedik óra után a némettanárnő bejelentette, hogy az utolsó két műszaki óránk elmarad, mert a tanárnőnek fontos elintéznivalója akadt.

DIA (boldogan): De jó! Mit szólnátok, ha elmennénk egy forró csokira, itt a közelben van egy jó kis kávézó!

MIND: Ok! Ez jó ötlet!

Mikor a hidegről bementünk a meleg kávézóba, leültünk, és megrendeltük a finom, forró, krémes italt. Az asztal mellett egy kisszekevény állt, s rajta egy újság. Elővettem és lapozgattam. Úgy a vége felé megláttam egy érdekes címet: Mi teszi Britney-t igazán boldoggá?

VUKI: Nézzétek ezt a címet Britról!

Mindenki felém hajolt, hogy szemügyre vegyék az írományt.

HERMI (unottan): Ugyan, azt a nőt csak a pénz érdekli, meg a siker.

VUKI: Tényleg, és titeket mi tesz boldoggá?

DIA: Hááát... Legyek ápolat, a körmeim pedig szépen kifestve!

MÓNI (hitetlenkedve): Dia, szerintem Vuki úgy értette, hogy mi tesz igazán boldoggá! Biztos van valami, ami fontosabb, mint a körmök!

DIA (elgondolkodik): Igaz, talán a hajam fontosabb... Na, csak vicceltem, felfogtam, mire gondoltok: arra, hogy mi tesz annyira boldoggá, hogy másra már nincs is szükségem.

ANI: Pontosan. Szóval?

DIA: Szóval, azt hiszem akkor vagyok a legboldogabb, ha elutazom valahová, meg amikor a barátnőimmel shoppingolni megyek. De a legboldogabb akkor lennék, ha a barátnőimmel utaznék el valahova. És az is fontos, hogy megismerjem a szóke herceget.

ANI: Az nekem is fontos!

HERMI: Szerintem ez mindenkinek fontos, úgyhogy hagyjuk.

ANI: Ok.

VUKI: Ani, neked mi a legfontosabb, mi tesz boldoggá?

ANI (elgondolkodva): Hát... Nagyon boldog lennék, ha sellő lehetnék. De egy saját lónak is nagyon örülnék. Ja, és leghőbb vágyam, hogy ügyvéd legyek!

VUKI: Aha. Hermi?

HERMI (elgondolkodik, még jobban, mint a többiek): Én még sosem gondolkodtam ezen.... De boldog lennék, ha Angliában élhetnék.

DIA (rákacsint): Meg a szóke herceget se felejtsetd ki!

VUKI (mosolyogva): És te, Móni? Mi tenne téged nagyon boldoggá?

MÓNI (álmodozva): Ha már perfekt tudnék japánul és elmennék Japánba manga-rajzolni.

ANI: És te, Vuki? Mit szeretnél a legjobban?

VUKI: Én mindenekelőtt be szeretnék fejezni egy jó iskolát. De még annál is jobban szeretném körülutazni a világot.

DIA: Mondtam én, hogy te wunderkind vagy! A legnagyobb kívánságod, hogy iskolába jársz!

VUKI: Jó iskolába! Az nem mindegy! Különben is az csak a második vágyam!

HERMI: És Gyuri? Neked mi a vágyad?

GYURI: Hát a legújabb és legjobb komputer, a legújabb, legjobb programokkal!

HERMI (kicsit csalódva és összezavarodva): Aha!

ANI! Én mindig azt hittem, hogy egyformák vagyunk, meg hogy mindenben egyetértünk, de mindenki másra vágyik!

DIA (mosolyogva): Ez nem teljesen igaz, a szóke herceggel kapcsolatban mindannyian egyetértünk.

Nevetve megittuk a forró csokit, utána pedig kimentünk a sűrű hóesésbe, és útközben hógolyózva mentünk haza.

**Vukelić Anita, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

Falun, nagyinál

Ebben a fogalmazásban arról fogok mesélni, hogyan segítettem falun a nagymamámnak.

Egy szép nyári reggelen a szünidőben arra ébredtem, hogy jó lenne meglátogatni a falusi rokonaimat, de elsősorban a nagymamám.

Délután, mikor anyukám hazaért a munkából, rögtön azzal kezdtem nyagatni, hogy autóval vigyen el Kisoroszra. Ő mindjárt beleegyezett, nem is ebédelt, hanem beültünk az autónkba, és indultunk Kisorosz felé.

Miközben robogtunk a falu felé a mobilomról felhívtam a nagymamám, hogy jövünk, és főzön kávét, meg tegyen a hűtőbe szörpöt. Mikor odaértünk, anyukám és a nagymamám megitták a kávét, én pedig három pohár szörpöt.

– Hány napot akarsz itt maradni? – kérdezte anyukám.

– Úgy gondoltam, hogy két hétkig maradok – feleltem.

– Jobb lesz, ha csak egyet maradsz – mondta a szülém.

– Miért csak egy hetet? – kíváncsiskodtam.

– Azért, mert nemsokára kezdődik a tanítás, és még nem olvastad el A Pál utcai fiúkat – világosított fel anyukám.

– Jó, akkor csak egy hetet maradok – egyeztem bele.

Mikor anyukám elindult haza, megkezdődött az egy hetem falun. Először kipaoltam a kofferemből, majd mikor a nagymamám bejött, azt mondta, hogy erre a hétre azt tervezte, hogy bemeszel, befesti az ablakokat, ajtókat és a kaput. Délután elmentünk a központba a festékeshez, hogy megvegyük a szükséges dolgokat.

Másnap reggeli után elkezdődött a munka. Először lefedtünk mindent, majd bekevertük a színt, és hozzákezdünk a munkához. A nagyim ecsettel befestette a konyha és az ebédlő sarkait. Mikor ezzel kész lett, hozzáláttam meszelni a falakat, míg a nagymamám a mennyezetet vette kezelésbe. A szülém gyorsan kész lett a munkájával, és kiment főzni, közben öntött egy-egy pohár szörpöt meg vágott egy-egy szelet kalácsot. Mikor megettünk és megittunk mindent, folytattuk a munkákat.

Mire befejeztem az ebédlő meszelését, kész lett az ebéd is. Megebédeltünk, majd mind a ketten a konyhát meszeltük. Nyolcra ezt is elvégeztük. Összerakodtunk, megfürödtünk és lefeküdtünk aludni.

Harmadik nap a fürdőszoba került sorra. Negyedik nap a vendégszoba és a nappali is új színben díszegett.

Ötödik nap a hálószobát és az éléskamrát vettük kezelésbe. Hatodik nap festettük az ajtókat és a kaput. Az ajtókat a nagymamám festette, a kaput pedig én. Szülém óvatosan kente be az ajtókat fehérre, hogy ne kenje össze az üveget. Én gyorsabban dolgoztam, mert nem kellett vigyáznom. Ebédidőre kész lettem a kapuval. Ebéd után segítettem a nagymamámnak festeni. Sötétedésig minden csillogott.

Ezután mindent helyre raktunk, leszedtük az újságpapírokat, majd letöröltünk mindent. Végül bepakoltam a kofferembe és lefeküdtünk aludni. Másnap délután anyukám értem jött, ahogy megbeszéljük, és elvitt haza.

Most itt ülök az íróasztalomnál, és arról gondolkodom, hogy mikor látogassam meg újra a falusi nagymamám.

**Márki Roland, 6. osztály
Fejős Klára iskola, Nagyikinda**

Absztrakt formák. Molnár Misel bácskertesesi tanuló rajza

Tízpercben

*Uzsonna a nagyszünetben,
zsömle van a két kezemben.*

*A zsömlében szalámi,
irigyelhet akárki!*

*A kecsap benne hűsítő,
csúszik rá az üdítő.*

*Csöngettek, ez nem nagy öröm,
de addigra az uzsít a hasamba tömöm!*

Szabó Lénárd, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

A szív éneke

*Szívemből számra,
számból a szép világba
száll az ének,
melyet szívemmel zenélek.*

Derkovity Anetta, 8. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

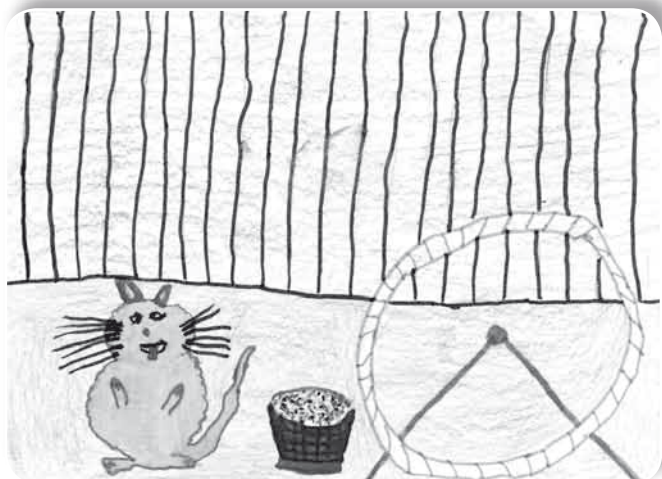
Ezen derültünk

Egy hétvégén azt terveztük a családommal, hogy horgászni megyünk.

Nagyon korán kellett fölkelnünk, ami kissé nehezemre esett, de amikor arra gondoltam, milyen élményekben lesz részem, gyorsan kipattantam az ágyból. Már előző nap előkészítettünk mindent szükséges felszerelést. Természetesen apa horgászcsizmáját is. Ha tudtam volna, hogy mire vállalkozom, föl sem kelek az ágyból, hanem otthon maradok. Elég jó helyet találtunk bent, mélyen a nádasban, egy hosszú mólón. Mikor lepakoltunk, beállítottuk a horgászbölgöket. Ezután már a kapást vártuk. Sajnos nem sok eredménnyel. Türelmetlenségemben azt gondoltam ki, hogy föl húzom apukám horgászcsizmáját, hátha beljebb tudok menni a vízbe. A szüleim mondták, hogy ne csináljak ilyen butaságot, mert el fogok esni. Persze nem hallgattam rájuk. Hasraestem az első lépés után. Mikor megpróbáltam felállni, hallottam a mindenkitől feltörő nevetést. Nagy nehezen sikerült feltápáskodnom. Amikor megfordultam látom, hogy a szüleim hasra tett kezekkel kacagnak. Kínomban én is elnevettem magam.

Így jár az, aki nem hallgat a tapasztaltabb és okosabb tanácsára.

Halász Hunor, 5. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Hörcsög. Nyers Norbert szabadkai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Azóta nem félek

Sok kisgyerek fél valamitől. Van, aki a fogorvostól, villámlástól vagy a sötétségtől. Én is rettegtem egyedül maradni a sötét szobában.

Alkonyatkor még sok gyerek játszott az utcán, de én már bementem. A nagyim magyarázta, hogy nincs mitől félni, hiszen rajtunk kívül nincs senki a szobában. Megfogta a kezem, és lekapcsolta a villanyt. Simogatott és beszélgettünk. Ez többször megismétlődött. Lassan felbátorodtam. Épül az új házunk. A pincében mindig homály van. Játék közben a labda le-legurult. Utána szaladtam, felkaptam és tovább játszottunk.

Ekkor jöttem rá, hogy nem is félek a sötétben.

Bali Anita, 3. osztály
Kizúr István iskola, Szabadka

Nyolcadikos lettem

Ebben az iskolaévben már teljesen olyan, mintha mi, nyolcadikosok lennénk a sulik ki nem nevezett királyai.

Szinte mindenki tisztel bennünket, vagy legalábbis egy kicsit fél tőlünk. A mi szavunknak már súlya van. Sőt még az iskola dolgozói is érezhetően másképp néznek és gondolnak ránk. Am azt is meg kell jegyezni, hogy ez a tanév, az előzőekhez képest már sokkal komolyabban, a felvételi jegyében telik. Ilyenkor a tanítók is megtesznek mindent, hogy sikerüljön, mert ha a diákok jól szerepelnek a vizsgákon, az nekik is elismerés. Ezért az idén már rá vagyunk kényszerítve, hogy együttműködjünk velük, s ez fordítva is igaz, s így egy igazi csapatot alkotunk. Az osztályon belül is egyre jobban összetartunk, mert tudjuk, hogy ez csakis a javunkra válhat. Személy szerint nagyon élvezem ezt a helyzetet. Elképesztő, hogy egy év leforgása alatt mekkorát fordult velem a világ!

Szeretném, ha a 8. osztály maradna a legemlékezetesebb abból a rengeteg időből, amit itt töltöttem, vagyis még töltök is. Talán így is lesz.

Kazinci Roland, 8. osztály
Thurzó Lajos iskola, Zenta

Őszi vers

*Megjött az ősz, tarka-barka,
A fák lombját szél kavarja.
Cirógatja leveleit, zöldet, sárgát,
Míg a végén mind leszakítja.
Gesztenye pottyán barnán, zölden,
S gurul a földön meglepetten.*

Bátori Anita, 5. osztály
József Attila iskola, Újvidék

Vasárnap este

Én minden napot szeretek, de különösen a vasárnapot. Ezen a napon együtt van a család egész nap.

A szüleim is szeretik a vasárnapot, mert ez pihenőnap. Estefelé közösen terítünk meg a vacsorához, és a vacsorát is együtt készítjük, ami általában bográcsos. Vacsora után segítünk anyáknak a testvéreimmel elmosogatni, majd bemegyünk a szobába tévézni. Apa és anya ilyenkor még kin maradnak a konyhában, és beszélgetnek, megbeszélik a jövő heti teendőket. A szüleim jól megértik egymást, és mindent megbeszélnek.

Amikor ők is bejönnek a szobába, akkor mi, gyerekek is elmeséljük, hogyan telt a napunk, és mit tervezünk jövő hétre. Ezután, ha apának kedve van, nekifogunk muzsikálni. Míg mi hárman fiúk zenélünk, addig anya és Ivet olvasgatnak vagy rejtvényt fejtenek. Ha meguntuk a muzsikálást, társasjátékozunk vagy kártyázunk. Ezek után következik az esti fürdés. Először a család nőtagjai, majd a férfiak tisztálkodnak. Lefekvés előtt pusztával kívánunk egymásnak jó éjt. Fogmosás után ágyba bújunk, elmondjuk az esti imát, anya betakargat minket, és eloltja a villanyt. A testvéreimmel még szoktunk egy kicsit beszélgetni, s ha ő alszik el előbb, hallgatom a szuszogását vagy a kutyaugatást, vagy a baglyok vijjogását, majd lassan én is elalszom.

Csernicsek Edvin, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

RÜGYFAKADÁS

Kerékpáron a határban

Lassan elbúcsúzik a nyár, napsugárból szótt köpönyegében magával viszi a madárdaltól hangos reggeleket, a perzselő nappalokat és a langyos estéket. Átadja helyét az ősznek, kinek tarisznyájában ott lapulnak a ködös, párás hajnalok és a hűvös éjszakák.

Már nemcsak gyenge fuvallat söpör végig a tájon. Néha hideg metező szél kap fel egy maroknyit a száraz levelekből, hogy néhány méterrel odébb szétszórja.

Szemerkélő esőben kerékpárosok a határban. Az égbolt szürkéskék fátyolán keresztül erőtllenül fel-felbukkan a nap sápadt fénye. Az országot melletti magas fák olyanok, mintha a zöld, a barna, az aranyárga és a rozsdavörös ezernyi árnyalatával borította volna be őket. Egy kiszáradt fa ágán varjú és egy vadgalamb tollászodik az eget kémelve, fázósan összehúzzák magukat. A hirtelen felélénkülő hűvös, őszi szél végigsöpör a tájon, az érett kukorica szára kísértetiesen zörög. Itt-ott már egy-egy pótkocsiról leesett kukoricacsövet is észreveszek, körülötte több tíz szürke kis veréb ugrándozik. Egy üres tarlón, alig néhány méterre tőlem, két nyúl bámészkodik. Meg sem ijednek, megvárják, míg odaérek, s csak akkor ugranak fel hirtelen. Egy szempillantás múlva már el is tűnnek a szemem elől.

Elered az eső. Az apró, hideg csöppek végigfolynak az arcomon, kezemen. Gyorsan tekerem a kerékpárt. Érzem, hogy a hajam, nadrágom csurom vizes.

Ahogy felnézek, az esőfüggönyön át, mintha egy vándor ballagna. Ahol elmegy, megsárgulnak a levelek, és derések lesznek a mezők, mert a vándor nem más, mint maga az ősz.

**Martonosi Máté, 8. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosz**

Ősz

Sétálni voltunk a kiserdőben, és meglepődve vettem észre, hogy avarszőnyeg borítja az erdő alját. Boldogan sétáltam, s zizegett a lábam alatt az avar, bágyadt napsugár simogatta az arcomat, miközben hallgattam a suttgó szél lágy nesztét.

Másnap ködös reggelre ébredtünk, majd eleredt az eső is. A nagymámhoz érve szomorúan láttam, hogy a virágok a kertben mind elhervadtak. A két barackfáról leszüreteltük az őszibarackot, és befőttet készítettünk belőle. A kertben járva egy aranyos süncsaláddal találkoztam. A levegőben költöző madarak vonultak el. Szombaton a nagytatámmal kukoricát szedtünk, vasárnap pedig jutalomból elvitt az állatkertbe, ahol medvét is láttunk. Sétálás közben egy mókus ugrándozott a fákön.

Hétfőn újra felsírt az iskolacsengő, sajnos újra kezdődött az iskola.

**Szentpéteri Dóra, 3. osztály
Kizúr István iskola, Szabadka**

Ősz

Ősszel lehullanak a fákról a levelek. A természet átöltözik aranyba, bíborba.

Avarszőnyeget borítanak elénk a fák, és amikor rálépünk, az avar zizeg a lábunk alatt.

Bágyadtan süt a nap, a szél is halkán suttgog. Lágy neszeket hallani a kertben, a virágok most hullajtják szirmaikat. Amíg a felnőttek befőttet készítenek, leszüretelnek és kukoricát szednek, addig a gyerekeknek felsírt az iskolacsengő.

Ősszel az időjárás is megváltozik, reggelente köd van, és az eső is gyakran esik. A mókus, a medve és a sün téli álomra készülnek.

A költöző madarak elköltöznek melegebb tájakra, hogy ott átvészeljék a telet.

**Erdélyi Vivien, 3. osztály
Kizúr István iskola, Szabadka**

Kedves Pajtások!

Akkor meggyőző és élményt nyújtó a **tájéleírás**, ha az író szemével látjuk a körülötte elterülő vidéket, mert ő maga is ott van, megosztja velünk megfigyeléseit, gondolatait, hangulatát. Ezért példamutató a mai Rügyfakadásban **a kisoroszi Martonosi Máté** fogalmazása. Igaz, hogy ő jó tollforgató hírében áll a Rügyfakadás munkatársai között, és nyolcadikos, de nem maradnak le **a szabadkai (Kizúr István iskola) harmadikosai** sem, s ez elsősorban **Szentpéteri Dórára** vonatkozik. Nagyon szemléletes **Erdélyi Vivien** leírása is, bár kívülállóként mondja el az ősz jellegzetességeit, s így kevésbé érinti meg az olvasót.

Az újvidéki Bátor Anitát (József Attila iskola) versírásra ihlette az őszi hangulat, s úgy gurulnak a rímei, mint a fáról hulló gesztenye.

Műfaji szempontból még egy érdekesség van mai rovatunkban, s ezt az **újvidéki Petőfi Sándor iskola nyolcadikosainak** köszönhetjük. Ők a dráma elemeit gyakorolták egy jelenet erejéig, amit ma **Vukelić Anita** bizonyít *A boldogság titka* című alkotásával. Az örökzöld témát a jelenet szereplői időszerűsítik, mert a mai fiatalok boldogságideájáról vitatkoznak egy kávézóban. A dialógus a nézetek ütköztetésével a szereplők jellemére is rávilágít. Ehhez gratulálni kell.

És gratulálok azoknak a munkatársaimnak is, akik a héten küldtek fogalmazást, verset a Rügyfakadásnak, mert szinte minden írás megüti a közölhetőség mércéjét. Következik a névsor:

Ada: Fejel Tóth Dániel, Gubik Georgina (2 írás), Solymosi Lehel, Tóth Kata;

Bácskertes: Lovász Loretta, Marásek Edina, Molnár Csilla, Molnár Márk, Szóke-Kovács Ámor és Újlakos Stefánia;

Csantavér: Hajgos Edina, Hubai Dóra, Kovács Nikolett, Sinkovics Krisztián, Szabó Emília és Szabó Lénárd;

Kisorosz: Martonosi Máté;

Szabadka, Kizúr István iskola: Bali Anita, Erdélyi Vivien, Papp Noémi, Pintér Dániel, Szentpéteri Dóra, Tákács Péter és Voller Karolina;

Újvidék, József Attila iskola: Bátor Anita (2 írás), Dobosi Dóra, Kapitány Bettina (2 írás), Ótos Annabella és Radošević Izidora; **Petőfi Sándor iskola:** Bálizs Ágnes, Balog Dóra, Botos Áron, Drach Hermina, Javorán Anna, Olajos Teodóra, Szunyog Szabina, Tápai Ramóna és Vukelić Anita.

További jó munkát kíván és szeretettel gondol rátok:

Tomán Mária

Őszi levelek. Kiss Martina szabadkai tanuló rajza

MENŐ FEJEK

X-akták – Hinni akarok

Davdi Duchovny és Gilliam Anderson újra együtt, újra belesnek az FBI titkos ügyeibe

Szinte hihetetlen: Az igazság egykoron odaát volt, az amerikaiak és a kanadaiak az X-aktákból 1993 és 2002 között – képzeljétek el – 194 epizódot gyártottak. A televízióban be is mutatták rendre azokat, és a hangos siker sem maradt el. A sorozat sztárja Fox Mulder (David Duchovny), aki maga mellé vette a másik FBI-ügynököt, Dana Scullyt (Gillian Anderson). Ők ketten természetfeletti és megmagyarázhatatlan esetekre szakosodtak. Több rejtélyt sikerrel oldottak meg, de sok minden homályban is maradt. Visszatérő motívum volt a nagyhatalmi nagymenők és a földönkívüliek közötti galád összeesküvés. Egy alkalommal még Mulder ügynököt is elrabolták az ufók, akik megjósolták földi inváziójuk pontos napját: a támadás 2012. december 22-én következik majd be. Nos, amikor a sorozat – átmenetileg – befejeződött, nem kaptunk választ minden kényes kérdésünkre, de aztán 1998-ban mozifilm is készült az X-aktákból, ám okosabbak nem lettünk. A veszély a levegőben lóg: Mulder és Scully nem mindenható párost alkot, tehát hogy mi lesz velünk, ma sem tudjuk.

Az X-akták egy misztikus mesesorozat. Szülőatyja Chris Carter, aki semmitől sem riadt/riad vissza. Az egyes epizódokat ez az úriember rendezte és neki köszönhetjük a két mozifilmet is: az X-akták: A film címűt és az X-akták: Hinni akarokat. Mi tagadás, szeretjük az ufós mozifilmeket, szeretjük a harmadik típusú találkozásokat, az E. T. – A földönkívüli című sztorit, a Marslakó a mostohám című vígjátékot, A függetlenség napját, a Világok harcát stb. A gondolat nagyon régi: vajon egyedül vagyunk-e a világ-egyetemben, vagy esetleg léteznek valahol értelmes lények a Földön kívül? Vannak nyomok ugyan, de a kérdésre nincs igazi válasz. A sci-fi irodalom hatalmas: Jules Verne, H. G. Wells és még sokan mások foglalkoztak a témával. Emlékezetes Orson Welles rádió-

játéka 1938-ból, amely a rendes adást megszakítva az idegenek inváziójáról tudósított. S aztán megvalósult az űrutazás. Chris Carter agyából pedig kipattant a sorozat ötlete, az úr hozta létre az X-aktákat, tíz epizódot ő maga rendezett. Divat lett nálunk is az ufóláz. Mi is azt szajkóztuk minduntalan: „Az igazság odaát van...”

Az alapötlet egyszerű: az FBI létrehozott egy alosztályt a paranormális jelenségek vizsgálatára, az eredmények bekerülnek az X-aktákba. Ketten szálltak ki minden gyanús esethez, és megpróbálták magyarázatot találni a rejtélyes eseményekre. A sorozat öt Golden Globe-díjat nyert, háromszor lett a Legjobb drámai munka, ezenkívül pedig a két sztárszereplőt is díjazták egyszer-egyszer. Összesen hatvanhárom (!) különböző televíziós elismerést söpört be, ezzel és a nézettséggel is minden idők egyik legsikeresebb televíziós sorozatává vált. Ez volt az első sorozat, amelyet kiadtak DVD-n is.

Mozijainkban nemrég tűzték/tűzik műsorra az X-akták: Hinni akarok című mozifilmet, az egész estét betöltő sztorit. Chris Carter szereplőgárdája: David Duchovny, Gilliam Anderson, Amanda Peet, Mitch Pileggi, Callum Keith Rennie, Billy Connolly, Adam Godley és mások. A szöveggönyv is természetesen Chris Carter munkája. Ez az újabb eresztés a vallást és a spiritualitást emeli a középpontba, földönkívüliekkel az ügynökök nem találkoznak. Nehéz ügy vár felderítésre. A mozifilm így nem több szolid, de nagyon jól megcsinált thrillernél – vallásos misztikummal fűszerezve. A cselekmény komoly és kevésbé komoly bonyodalommal halad előre az útján, s a végén mindent megtudunk, magunk mögött hagyjuk a sötétség birodalmát. Lesz-e újabb és újabb X-akták mozifilm, nem tudhatjuk, de Chris Carter nem áll le. A világ nagy rejtélyeit még nem oldották meg...

B. Z.

Nelly Furtado titkos házassága

Nelly Furtado bevallotta, hogy még a nyár folyamán egybekelt szerelmével, a hangmérnök Demacio Demo Castellonnal, akit legutóbbi, 2006-os Loose című albuma felvételek ismert meg. Az énekesnő már hónapok óta kerülte a választást a házassággal kapcsolatban, most hétvégén azonban végül kitálatl a médiának.

„Július 19-én keltünk egybe” – mondta Furtado. „Imádom az érzést... az életem nagyon kellemes most.” A nyár folyamán már gyémántgyűrűvel a kezén lehetett látni a 29 éves énekesnőt, ami már akkor felvetette a kérdést, hogy vajon bekötötték-e a menyasszony fejét vagy sem.

Állítása szerint imádja a házaseletet, és teljesen elpuhult férje mellett. „Egyszerűen szabadnak és nyugodtak érzem magam, és sokkal könnyebb, hogy nem stresszelem magam bizonyos dolgokon” – mondta. „Próbálok jobban élvezni a dolgokat... és nagyon izgatott vagyok a jövőt illetően.”

Oláh Ibolya az Aidában

Oláh Ibolyát kirúgták, Afrikába megy

döntött, hogy a színházban sem játszhatok. A döntés elfogadtam, az érveit megértem. Örülök, hogy részese lehettem ennek a produkciónak” – kezdte levelét honlapján a darab egykori Aidája – Nubia hercegnője – Oláh Ibolya.

„Csodálatos dolog volt játszani, nagyon szerettem. Fantasztikus volt érezni az emberek szeretetét, megbecsülését. Jó dolog úgy végig menni Székesfehérváron, hogy tudom, elfogadnak itt az emberek. Tudom, hogy ezt az Aidának köszönhetem. Nagyszerű embereket ismertem meg a színházban. Hiányozni fog a közösség, ez a jó csapat. Köszönöm,

hogy befogadtak, hogy együtt játszhatunk. Az Aida életem örök szereleme marad” – zárta az énekesnő, aki hamarosan Afrikába utazik 10 magyar közéleti személyiség társaságában.

Frei Tamással tart

A csapat október 27-én vág neki a kalandnak, amely keretén belül forgatják Frei Tamás új műsorát. Az egy hónapos út során minden este élőben jelentkeznek majd a TV2 csatornáján, s a nézők hetente dönthetnek majd arról, hogy a sztárok közül kik folytathatják a nem mindennapi kirándulást.

Oláh Ibolya október 18-tól nem játszik az Aida című musicalben. A Fővárosi Nagycirkuszban is látható előadás producere, Szomor György döntött így, s a döntést az énekesnő tudomásul vette.

„Kedves Barátaim! Tájékoztatok minden barátomat, hogy a jövőben nem játszom az Aidában! Mivel a Fővárosi Nagycirkuszban nem tudtam elvállalni a fellépéseket, ezért a darab producere úgy

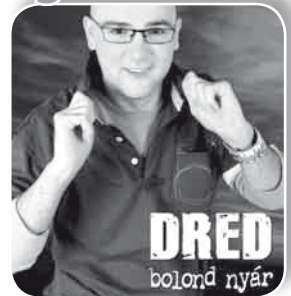
Tóth Vera megújult

Az énekesnő minden tekintetben megújult. Igaz, legutóbbi albuma a nyáron jelent meg, viszont az igazi promóciós körút csak most kezdődik. Mindemellett Vera hamarosan új klipet forgat a korong egyik lírai dalából. Arról csak sejtelmesen nyilatkozott az énekesnő, hogy a megújulás magánéleti lesz-e vagy csak zenei. Tény, hogy novemberben klipet forgat. A videóknak egy színház ad majd otthont, és olyan hírességek tűnnek fel benne, mint Koltai Róbert és Miller Zoltán. Új kliphez új öltözet is tartozik, Vera ennek elkészítését a népszerű divattervezőre, Náray Tamásra bizza.

Zene.hu slágerlista 41. hét

1. Dred: Változnak az idők (1)
2. Hooligans: Eljátszott gyémánt (2)
3. No Thanx: Te sem vagy gép (5)
4. Tóth Gabi: Érte megérte (3)
5. Crystal: Elmegyek (6)
6. Zanzibar: Rockabili (4)
7. Anti Fitness Club: Többet érsz (9)
8. Kovácsovics Fruzsina: Hazatalálsz (10)
9. Groovehouse: Tűz és víz (8)
10. Baby Gabi: Neked adtam (7)

Pura Vida

Rockzene mindenkinek!

Az együttes két éve létezik. Az alapító tagok, akik több éve egyéb formációkban már bizonyítottak így összeforrt csapatot alkotnak. A formáció frontembere az ex TNT-ből Zuber Krisztián Inti, aki most énekesként került előtérbe. Vele beszélgettünk a zenéről, az életéről és a jövőbeli terveikről.

– A TNT után nem gondolkodtál szólólemezen, együttes vagy csapat nélkül?

– Mivel mindig is csapatjátékos voltam, ezért eszembe sem jutott szóloban folytatni. Hála istennek, megtaláltam azokat az embereket, akikkel jól tudok együtt dolgozni. Stílusváltással lépett be a Nem Mind 1 zenekar gitárosa, Rácz Krisztián Csülök. A basszusgitáros a Candy Shop zenekarból ismert Krcsmar István Steew, aki a hazai zenekarok körében szövegíróként is bizonyított már. A dobos Papp Tamás, aki egy fiatal tehetség, és a zenekarban bizonyítja tudását. Végül, de semmiképp nem utolsósorban, Nagy Norbert Nono, aki számos hazai zenekarban feltűnt vendégzenészként, szakmai körökben is elismert szólógitáros. A nevekből is látszik, hogy a sokszínűség jellemző a csapatra.

– Milyen érzés volt a háttérből előtérbe kerülni?

– Nagyon furcsa volt először, viszont most már kezdem megszokni ezt a helyzetet, és bevallom, őszintén tetszik.

– Ákossal milyen a viszony?

– Annyira jó a viszonyunk, hogy eljött a születésnapomra és a lemezbemutató koncertünkre. Közösen énekeltünk el egy TNT-dalt, amit a Pura Vida legénységével játszunk a koncertjeinken.

– Hogyan fogadta a közönség az első nagylemezt, illetve az ingyenes koncertet?

– Nagyon jól sikerült a koncert, hatalmas hangulat volt, úgy vetük észre, hogy az embereknek tetszik az, amit csinálunk. Az első visszajelzések is jók a korongról, viszont ez még a jövő, hiszen most jelt meg.

– A Pura Vida esetében milyen stílusról beszélhetünk?

– A műfaj populáris rockzene, latinos ízzel. Azt gondoljuk, hogy stílusunk nem rétegzene, nincs célzott, külön meghatározott közönségünk, hiszen ez a műfaj vonzza az összes korosztályt a legfiatalabbaktól a legidősebbekig.

– Adódik a kérdés: mit jelent a zenekar neve?

– Pura Vida = az élet maga, tiszta élet. Színpadi, illetve egyéb alkalmakkor igazi örömet játszunk, amit a visszajelzések szerint a közönség is boldogan fogad. Lásd: legutóbbi lemezbemutató!

– További tervek?

– Koncertezni szeretnénk, amennyit csak lehet, és elvinni az emberekhez a zenénket, és azt az életérzést, amit képvisel a zenekar: „A nap süssön rátok fényesen!”

Mindezek mellett év végén szeretnénk a nagylemez dalai közül még pár klipet forgatni, a dal, illetve dalok címe még legyen meglepetés. Az első maxink, a Drága kincsem nonstop hallható a zeneclatorkon. Második kislemezünket Ganxsta Zoleeval közösen készítettük, melyhez videoklipet is forgattunk. A klip hamarosan látható és hallható lesz.

★ ★ ★ SZTÁRVILÁG

Justin Timberlake

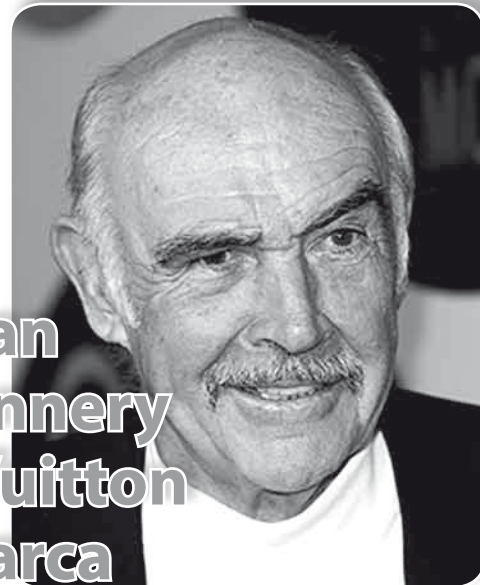
Justin Timberlake már többször bizonyította, hogy remek a humora, és ezzel felkeltette az Oscar-gálát szervező producerek figyelmét. A popcsillagnak állítólag szép kis összeget ajánlottak – de ebben az esetben nem az anyagiak fognak dönteni, hiszen a világ legfontosabb filmes ünnepe részét venni még JT számára is óriási megtiszteltetés.

Sean Connery a Vuitton új arca

Az új James Bond-film bemutatójának közeledtével újra fellebban a titkos ügynök körüli láz. A Louis Vuitton divatcég legújabb kampányában állítólag az egykori és sokak által minden idők legjobb James Bondjaként számon tartott, Sean Connery szerepel majd.

A 78 esztendőes színészt a sztárfotográfus, Annie Leibovitz fényképezi, aki már számos Vuitton-reklámhoz fotózott ismert embereket. Tavaly ősszel Mihail Gorbacsov politikus, tavasszal pedig Keith Richards, a Rolling Stones gitárosa állt a kamerája elé. De fényképezte már Francis Ford Coppollát és lányát, Sofiát is táskákkal körbevéve. A mostani kampány fotói októberben, a legújabb James Bond-film premierjével majdnem egy időben kerülnek a közönség elé.

Kosztolányi Dezső

Aranysárkány

(Részlet)

A mint a diákok ebből a fényes reggelből beléptek a régi, rozoga gimnázium előcsarnokába, minden elsötételt előttük.

Nem láttak semmit. Úgy érezték, hogy hirtelen megvakultak, úgy érezték, hogy még éjszaka van.

Azonkívül fáztak is.

Ezt a kongó, széles előcsarnok, mely kánikulában is hideg, most valami pinceleheletet küldött feljűk s egy szagot is, azt a régen ismert iskolaszagot, mely irkákból, szivacsokból, krétából, porzóból meg elsavanyodott tintából bűzölög, és elemelyíti a gyomrot.

Káprázó szemük lassanként különböztette meg a tárgyakat: a faliórát a tornacsarnok előtt és az üvegezett szekrényt, melyben római bigák, kvadrigák gipszmása állott. Fölötte a klasszikusok mellszobrai sorakoztak, kiket személyes ellenségüknek tekintettek, a latin és görög remekírók, olyan fakó zöldesszürke arccal, mint a rákbetegek.

Gergely, az iskolaszolga a csengőt rázta, másodsor csöngetett, a háromnegyed nyolcat.

Az ő arca virított, nem mint latin és görög remekíróké.

Egy kis fegyelmetlenség is előfordult. A végtelennek látszó földszinti folyosó végén a fiúk valamit üldöztek. Könyveket, tollszárazakat vágta hozzá. Egy patkány kibújt az udvar vasrostélyos csatornájából, felszökött a gimnáziumba, a falak mentén rohant előre, s bár az osztályok testületileg csatlakoztak az üldözőkhöz, végül mégis sikerült megmenekülnie, fönn a második emeleten, hol a padlás vasajtója alatt eltűnt. Fóris két öklét melléhez szorítva, futólépésben próbálta elérni a rendetlenkedőket. A kisebbek halántékáját húzta fölfelé, a nagyobbakat oldalba bokszolta.

A harmadik csöngetés után elcsöndesedett a gimnázium. Nyíltak az osztályok ajtajai, bementek a tanárok. Több helyről kihalt szöveg: „Szentlélek Úristen, emeld föl hozzád szíveinket... szíveinket...”, hogy a szépet és nemeset megérthessük... megérthessük...”

A diákok sebesen mormolták mindennapi imájukat, s a tanárok a dobogón mellükre kulcsolták a kezüket, és szemüket szemér-

mesen lesütötték. Keresztet vetettek, leültek, írták az osztálykönyvet. Egy diák az első padból kilépett, a tanár füléhez hajolva, bediktálta a hiányzókat, oly bizalmasan, mint ha édes titkot közölné, mely csak őrájuk, kettőjükre vonatkozik. Mozgolódás támadt, tankönyveket lapoztak, máris feleltek. Feleltek mindenről a világon: Isten létéről, világos érvekkel bizonyítva a legnagyobb Szellem szükségképpenségét, báró Listius Lászlóról, a német verstanról, a gerundivumról, a mi- végű igékről, a pragmatica sanctióról, az ízelt lábú rovarokról, a kamatos kamatszámításról, a folyadékok felületi feszültségéről, annyi tudásról tanúskodva, amennyit egyszerre a világ legelső tudósai és lángelméi se tudnak. De a szegény diákok tudnak.

Novák Antal a tanári szobában élvezettel szívogatta jól szelelő virszíniáját. Kollégáival, kiknek szintén lyukas órájuk volt, a korpótlékről beszélgetett. Mire véget ért a virszíniája, fölkel, s a fizikai szertárba indult, mely a nyolcadik osztály tőszomszédságában volt, az első emeleti folyosó végén.

A nyolcadik osztály, nagy, szárnyas ajtaját és három ablakát kinyitották, hogy az osztályfőnök utasítása szerint az előadás előtt szellőzzenek. Csakhogy az előadó tanár, noha már fél kilencre járt, még mindig a tanári szobában merengett. Emelkedett

Kedves Olvasó Tanulók!

Egy Kosztolányi-klasszikus: az Arany-sárkány című regény képezi mai olvasói figyelmünk tárgyát. Szabadka 19. századvégi életébe nyújt betekintést, ahol és amikor Novák Antal főgimnáziumi tanár – egy értelmezés szerint – „a humanitás összetevőit keresi ebben a jobbnak vélt korban a kicsinyes nyárspolgáriság és az agresszív butaság ellen”. Reményeiben, az emberekben és a szeretteiben is csalódik. Végül öngyilkos lesz. De a Gyöngyhalászból olvasható részlet – a mű harmadik fejezetéből – még idilli képet mutat. Tipikus iskolai kép, tipikus tanárokkal és diákokkal – vásott diáksínyekkel.

Kosztolányi Dezső (1885–1936) regényével több mai alkotás is párbeszédet folytat, például a két számmal korábban bemutatott Lovas-regény, a Meztelenül a történetben. Lovas Ildikó e művében a következőképp utal a Kosztolányi alkotta Szabadka-képre: „A szabadság foka ebben a városban mindig is picinyke volt. Már Pacsirta szüleinek is komoly gondja adódott abból, hogy néhány napra magasabbra állította a fokmérőt. Hildának meg – hasonló szertelensége miatt – apja öngyilkosságának terhét kellett magával vinnie.”

Nézzetek utána az Arany-sárkányon kívül melyik Kosztolányi-regényre történik utalás még ebben az idézetben! Melyiknek főszereplője Pacsirta és kiről mintázta az író alakját? Egyébként Kosztolányi Dezső is a regényben bemutatott szabadkai főgimnázium diákja volt egészen addig, amíg egy tanárával szemben tanúsított sértő viselkedése miatt ki nem zárták az iskolából – épp abban az időszakban, amikor az édesapja volt az intézmény igazgatója. Aki kicsapatását ugyancsak helyeselte és aláírta.

Olvasátok el ezt a tragikus színeztű Kosztolányi-regényt! Jó olvasást!

Bence Erika

hangulatban várták. Senki se tanult. Vili az ablakdeszkára ugrott, megnézni, hogy mit csinál a sárkány, s miután innen nem látta, legalább föl húzódkodott az ablak kereszt-fájára, és megmutatta a hasizmot.

Jókedvüknek több oka volt. Először az, hogy délutánjuk kivételesen szabad, s ez a kis szabadság gondolata már reggel föl villanyozta őket. Másodszor ez az egyetlen nap, amikor nincs se számtan, se fizika, az a két komisz tantárgy, melytől a legjobb diákok is, hiába tagadták, egyformán rettegtek. Harmadszor, az első óra történelem, melyet az áldott Tálás Béla tanított, ki rendesen fél után jött be, s már olyan fáradt volt, hogy semmit se bánt, semmit se vett rossz néven.

Első gimnazista koruktól fogva minden ugratást kipróbáltak rajta. Eleinte tollat búgattak, papírgalacsinnal fricskázták, vízbe ültették, tollszárát gumiarábikkal kenték meg, spárgával kötötték be felöltője két szárát, s óráira békákat, egereket hoztak, melyeket szabadon engedtek. Majd a tréfákat finomították. Mielőtt megjelent, becsukták az összes ablaktáblákat, úgy-hogy mindenre egyformán sötétség borult, vagy hirtelen földre kuporodtak, úgy-hogy a terem üresnek látszott. Később a diákcsínyeket a művészet tökélyére emelték. Kifordították szemgolyóikat, akár az iskolaorvos trachomavizsgálatnál, s karba tett kézzel ültek, azon mulatva, hogy ők nem látják a tanárt, de a tanár látja őket. Legutolsó számuk, már nyolcadikos korukban az volt, hogy a padokat, izmos combjaikkal emelve, lassan és óvatosan előrerukkoltatták, minden percen vagy arasznyit, minek következtében csöngetés előtt az egész osztály a katedra közelében foglalt helyet, eltüntetve azt a tisztas távolságot, mely egyébként katedra és padok között van, s az osztály csak akkor vonult vissza a teknősbékák lomha mozdulatával, mikor az agg professzor erre külön megkért mindenkit. Ezek az elévült vásottságok kísértettek képzeletükben, melyeket alapjában már meg is untak, de most tanulástól elgyötört testükben a szabadulás reménye visszaidézte, s az utolsó megpróbáltatástól való félelem sajgó akasztófahummorral föllobogtatta emlékeiket. Ennél fogva lármáztak. Csak a láрма izgatta még őket, a láрма, mely mindig érdekes.

Nem összevissza lármáztak, hanem szépen, ütemesen. Vili a dobogó tanári székére pattanva, karmesterként verte a taktust, fortissimo és pianissimo, hogy a zaj, amint kell, megdagadjon, vagy elhalkuljon. Ő volt a vigyázó. Novák Antal itt, a nyolcadikban se

szüntette meg ezt a kisdíákos intézményt, mert tudta, hogy a diákok csak diákok maradnak, azonkívül pedagógiai elve volt, hogy a tanulóifjaknak az egymásra való ügyelés önézetet ad. De a különös zsvajt mégis sokallta. Megállt a nyitott ajtóban, épp akkor, mikor Vili leugrott a székről, s inkább szomorúan, mint haragudva ezt mondta:

– A vesztüket érzik? Szép dolog, nagyon szép. Önök, akik felnőtt emberek.

Várt egy kicsit, bólingatott.

– Csak az érettségim is így halljam a hangjukat.

Az érettségi, az érettségi. Rettenetes volt.

– Kinek lesz órája?

Egyszerre, mind a huszonhárman:

– Tálás tanár úrnak.

Novák csóválta a fejét.

– Hallottam.

Rosszallása részint a zajongóknak szólt, részint Tálás Bélának, ki ilyen hanyag, s fél kilenc után is magára hagyja az osztályt.

– Foglalkozzanak valamivel.

Vili már illedelmesen állt a dobogón, s megszólalt mint vigyázó:

– Én, kérem, tanár úr, mindig mondom nekik. De ők mindig lármáznak, tanár úr.

Novák, ki mindent látott, nem tűrte ezt a szemtelenséget, Vili padjára mutatott, a hetedik padra.

– Menjen a helyére.

Vili helyére ment.

A hetedik padból fölemelkedett Huszár Bandi és Packa, s beengedte őt. Két bajnoktársa közt ült, kik mint testőrei vigyáztak rá.

Novák alig távozott el a fizikai szertár felé, Vili újra fölkel. Csöndet intett és félhangon, általános figyelem közepette, így szólt: – Gyerekek, láttátok?

– Mit?

– A szalmakalapot. No hát – mondta ámuldozva. – Tóni fölvette a szalmakalapot. Pokoli.

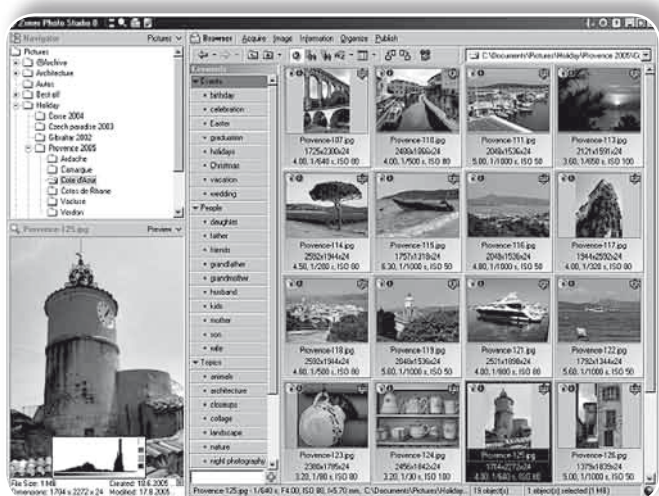
Mindenki nevetett. Már iskolába jövet elmosolyodtak azon, hogy Tóni fölvette a szalmakalapot.

Nováknak volt egy sapkája és két kalapja. A nyusztapsapkát, melyet két lecsatolható fülvédő egészített ki, a megfázástól félvén, már november elsején előkereste, s február végéig hordta. Március elején feltűnt fején egy széles karimájú nemezkalap, melyet áprilistól bezáróan lehetett észlelni s ősszel, szeptemberben és októberben. A melegebb tavaszi napokon a fekete, púpos, igen fura szalmakalap jelent meg, s egészen a

nyár végéig uralkodott. Mind a hármat jól ismerték a diákok. Most a szalmakalapját látták, amiből azt következtették, hogy huzamosabb szép idő lesz. Nyugodtan lehetett utána igazodni. Időjosi tehetségét a város is sokra becsülte. Szájáról szája röppent a gimnáziumban a hír, a nap új eseménye. Az öreg felvette a szalmakalapot. Láttátok-e gyerekek, a szalmakalapot? Hogyne láttátok volna. Roppant nevetséges volt a szalmakalapban. Ősszel viszont a nemezkalapban volt roppant nevetséges. Télen pedig a nyusztapsapkában volt roppant nevetséges.

De nemcsak a kalapjait tartották ennyire számon, hanem minden egyes ruhadarabját. Két öltözet barna, gyapjúszövetből készült ruhája színben alig különbözött egymástól – az egyik csak valamivel világosabb, mint a másik –, s ezeket föl váltva viselte, télen-nyáron. Mindkettő kissé bolyhos, de igen tartós, alkalmas arra, hogy testét megóvja az időjárás viszontagságai ellen. Mellényein nem tűrte a kivágást, állig gombolódtak, és csak egy kicsiny, egyenlőszárú háromszöget hagyott a nyakkendő számára. Harmadik rend ruháját, a fekete ünnepit, vasárnap a templomban s az iskolai ünnepélyeken mustrálgatták, a szalonkabátot, mely térdét verte s a megzöldült nadrágot, melyet éppúgy, kitérdelt, s ritkán vasaltatott, akár a többieket. Ő, aki ismerte a természettudományból azt, ami örökkévaló, nem vette figyelembe a divatot, mely múlandó, esetleges, mindig változó. Cúgos cipőt hordott, melynek nemegyszer lógott a húzója és a fehér félharisnyát, mely kivillant, hogy lábait keresztbe téve a nadrágja föl húzódtott. Nadrágtartóját is látták egyesek, a gőzfürdőben, mikor kabinjában öltözködött, s ha ezek nem hazudnak, és szavuknak csakugyan hitelt lehet adni, kékcsíkos vászon nadrágtartó emelte s oltalmazta Novák Antal nadrágjait. Ezekre a holmikra, melyeket tanári mivoltával fontossá tett, mintegy megszentelt, borzongással elegy kíváncsisággal tekintett az ifjúság. A nyolcadik osztály merészebb növendékei a rettegett számtan és fizikaórákon tenyerükkel meg is érintették kabátja szélét egy pillanatra, sőt Oláh Gyuszi azzal dicsekedett, hogy egyszer halálos elszántsággal a nadrágját is megfogta, valamivel a comb fölött, amint padja elé lépve hátat fordított az osztálynak, s a magyarázat hevében a táblára tekintett, egy képletre. Ez nem is közönséges kabát és nadrág volt, hanem tanárkabát, tanárnadrág, a posztója tanárposztó, mely nem hasonlítható semmi más posztóhoz.

Zoner Photo Studio 8 Classic

Ez az ingyenes fényképkezelő szoftver szinte minden olyan eszközt tartalmaz, amelyre egy hobbifotósnak szüksége lehet digitális képei katalogizálásához és javíthatásához.

A programnál a fő hangsúly a számítógépünkön található digitális képek közötti böngészésen, ezek katalogizálásán van. Nagyban megkönnyíti a fényképek rendezését, hogy a Photo Studióban egyszerre több képböngésző panelt is nyitva tarthatunk a navigátor, az előnézeti kép és a szerkesztő mellett. Ez a „több” azt jelenti, hogy 1024x768-as képernyőn akár 15 böngészőpanelt is rögzíthetünk a program ablakában, és ezek mellett továbbiakat „lebegtethetünk” önálló ablakokban.

Nemcsak a számítógépen található fotók nézhetők meg vele, hanem lapolvasóból és fényképezőgépekből is be tudja olvasni őket. Az állományokhoz különféle információkat rendelhetünk: a kép címét, a szerző, a fotós és a szerkesztő nevét, a felvétel készítésének helyét, rövid és hosszú leírást, más katalogizáló programokhoz hasonlóan osztályzatot és kulcsszavakat is, sőt akár hangjegyzettel is elláthatjuk felvételeinket. A képek leírását importálhatjuk más programok által is használt description, files.bbs, 0index.txt stb. állományokból vagy akár az ACDS-e adatbázisokból, és természetesen magunk is létrehozhatunk ilyen fájlokat. Ezekon kívül nemcsak a leírásokat, hanem a fotók adatait is elmenthetjük szöveges vagy akár HTML-formátumban.

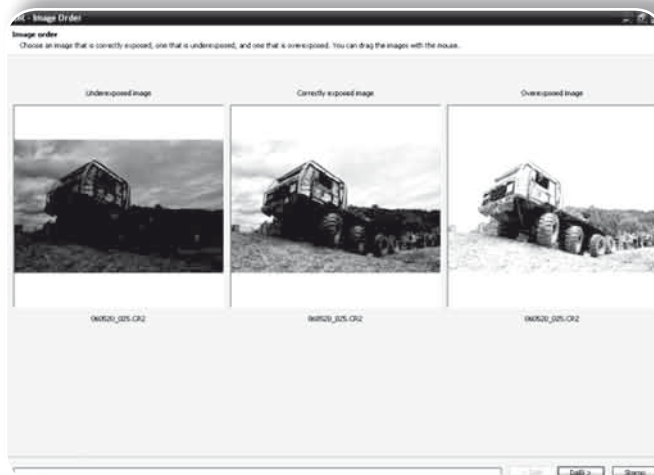
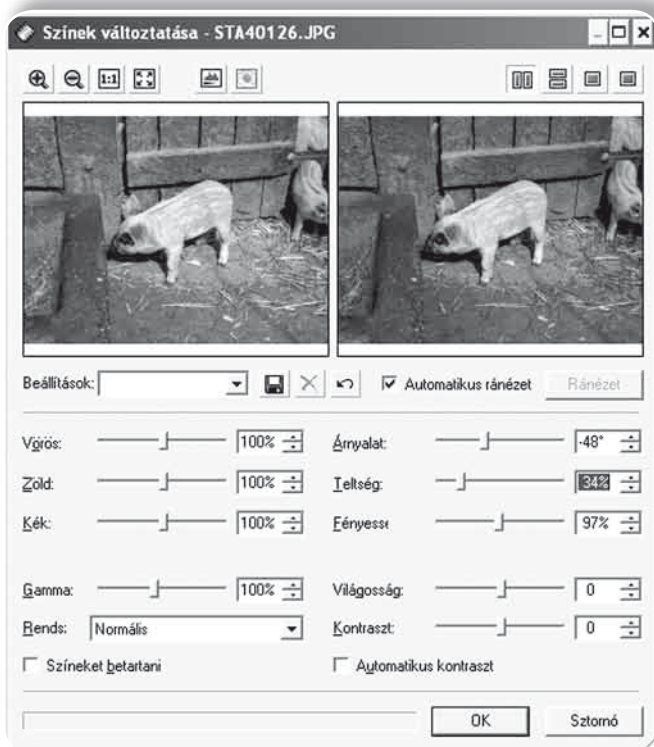
Rengeteg képjavító és -módosító eszköze van a szoftvernek: ezek egy részét közvetlenül a képböngészőből is el tudjuk érni, míg másokhoz be kell lépni a képszerkesztő modulba. Követve az örvendetes trendet, programunk nyolc különféle szűrőt kínál a képek átméretezéséhez, így kiválaszthatjuk az optimális algoritmust. Mind az átméretezés, mind a legtöbb képmódosító szűrő esetén élhetünk a köteget feldolgozás lehetőségével: vagyis az adott műveletet egy lépésben, egyszerre végrehajthatjuk egy mappa valamennyi vagy kijelölt fotóján.

Belépve a program képszerkesztőjébe, kivághatjuk a képből a fontosnak, kiemelendőnek ítélt részeket (a választható oldalárányok betartásával), kényelmesen korrigálhatjuk a fotó ferdeségét, vagy megváltoztathatjuk színhőmérsékletét. A Photo Studio

segítségével látványosabbá is tehetjük képeinket. Többek között átalakíthatjuk őket dombormű hatásúvá, olajfestmény- vagy ceruzarajzszerűvé. Mindenképpen érdemes kiemelni, hogy a szerkesztőfelület többlépcsős művelet-visszavonást is lehetővé tesz.

Az alkalmazás lehetőséget kínál képeink látványos nyomtatására is. Az általunk megadott felvételeket sablonok használatával nyomtathatjuk ki, s a program akár automatikusan is elhelyezheti az egyes fotókat. A sablonok segítségével készíthetünk képkatalógust (többoldalas indexképeket), fotóalbumokat, tablókat, naptárakat, üdvözlőlapokat és rengeteg más is.

A Zoner Photo Studio 8 hasznos segédeszköze lehet mindazoknak, akik digitális fotóikat szeretnék karbantartani, javíthatni.

Innen tölthetitek le:

http://www.filecart.com/download/23319/433/Zoner_Photo_Studio_download.php

UTAZZ VELÜNK!

Kontinens vagy ország? Mindkettő

Ausztrália a Brit Nemzetközösség tagja, Óceánia legnagyobb állama (Új-Zéland követi). Ausztrália területe 7,7 millió négyzetkilométer, lakossága alig 16 millió fő. Fővárosa Canberra. Az ország állatvilága (kenguru, koala) és növényei is különlegesek. Kedvelt turistahely, de sokan indulnak Ausztráliába munkakeresés céljából vagy bevándorlás szándékával is. Sokan csak néha figyelnek a kontinensre, például az ausztrál nagydíj (Formula-1) idején. Az ausztráliai magyarok külön közösségeket alkotnak.

Ausztrália az ötödik földrész, egy óriási sziget. Központi területe egy kiterjedt medence, amelyet nyugaton az ősi Gondwana-masszívum maradványa, az Ausztráliai-tábla határol. Területén hatalmas, de alacsony fennsík, romos őshegységek, szigethegyek találhatók. Ennek a medencének a keleti határa a Nagy Vízválasztó-hegység (Ausztráliai-Kordillerák), mely 3000 kilométer hosszú, legmagasabb pontja – egyben Ausztrália legmagasabb pontja is – a Mount Kosciusko, amely 2228 méter magas. A hegységet keskeny síkság követi a parton. Ausztrália egyik szimbóluma az Uluru szikla (Ayers Rock).

Canberra Ausztrália fővárosa, annak ellenére, hogy a kisebb városok közé tartozik, lakossága az elővárosokéval is csak 273 ezer fő (Újvidéknél jóval kisebb). Canberra Sydney városától délnyugatra fekszik, itt található az ausztrál Parlament, a Tudományos Akadémia, valamint a híres egyetem is.

Adelaide Dél-Ausztrália állam fővárosa. Lakosainak száma közel 1 millió, kikötője Port Adelaide az Indiai-óceán partján. Ismert az egyeteme, a gazdaság szempontjából pedig a gépipar, autógyártás és a villamosipar a kiemelkedő.

Brisbane kikötőváros Ausztrália keleti oldalán, a Csendes-óceán partján, Queensland állam fővárosa. Brisbane Lakossága 1,1 millió fő. Jellemző a hajógyártás, a vegyipar és az autógyártás.

Melbourne a Port Phillip-öböl partján fekvő város, Victoria állam székhelye. Melbourne lakosainak száma közel 3 millió. A várost 1835-ben alapították, 1850-től egyre több aranyásó jelent meg, a század végére már százezres város volt, a 20. században pedig további rohamos fejlődésnek indult. Melbourne 1901 és 1927 között Ausztrália fővárosa volt. Nagy forgalmú kikötő, fontos a vegyipar, gépipar és az autógyártás. Közigazgatási, kulturális és pénzügyi központ. Melbourne két alkalommal (1956 és 1976) nyári olimpiát is rendezett. Sok magyar kivándorló (vajdaságiak is szép számban) lakik a városban.

Perth Ausztrália egyik kikötővárosa, az Indiai-óceán partján fekszik, Nyugat-Ausztrália állam székhelye. Lakosainak száma több mint 1 millió. Perth jelentős ipari központ, fontos a fém- és élelmiszeripar, a kőolaj-finomítás, valamint a gépgyártás.

Sydney Ausztrália egyik legismertebb városa, az ország keleti részén fekszik, a Tasman-tenger partján. Sydney Új-Dél-Wales állam székhelye. Lakossága közel 3 millió, de elővárosaival együtt 3,5 millió (itt él a lakosság egyötöde). Ausztrália legrégebb városa, még a 18. század végén alapították. Sydney fejlődé-

se főként kikötőjének köszönhető, mely igen jelentős áruforgalmat bonyolít le (gabona- és gyapotexport, nyersolajimport).

Az ország éghajlata túlnyomórészt szubtrópusi, száraz, csak a keleti és a déli part mentén csapadékos. A többi, főleg a belső rész sivatag vagy félsivatag, összefüggéstelen tüskés, bozotos növényzettel (scrub), ritkán sztyepp borítja. Ausztrália ritkán lakott kontinens, a népsűrűség még a 2 fő/négyzetkilométert sem éri el. A lakosság a keleti és déli partvidéken él, ahol az éghajlati viszonyok kedvezőek a mindennapi élethez (itt kell megjegyezni, hogy a déli féltekén az a hűvösebb hely, ami délebbre van, míg észak irányába haladva az egyenlítő felé közeledünk és egyre nagyobb a hőség). Magas az urbanizáció, a lakosság 80 százaléka él városokban, kikötőkben (Canberra, Sydney, Melbourne, Perth, Brisbane, Adelaide). Az ausztrál népesség elsősorban európai, az őslakosok száma rohamosan csökken, számuk mára néhány tízezerre apadt, a bennszülött népesség még mindig vadászat és gyűjtögetés által tartja el magát. A folyamatos bevándorlás és a születések magas aránya miatt a népesség növekszik, még úgy is, hogy a bevándorlást szigorú kritériumok teljesítéséhez kötik.

Az ausztrál gazdaság legfontosabb ágazata hosszú idők óta a földművelés, annak ellenére, hogy a természeti viszonyok kevés megművelhető területet biztosítottak a földrészen. A Murray folyó szabályozása lehetővé tette az öntözés elterjedését és a művelhető földek kiterjesztését. A ausztráliai termények közül a legjelentősebb a gabona, de fontosak a gyümölcsök is – mint az alma vagy a déligyümölcsök –, valamint a bor, a cukornád és gyapot. Ausztrália termelése nagyüzemekben zajlik. A mesterségesen öntözött réteken belterjes szarvasmarha-tenyésztés folytatható, de állattenyésztéssel inkább a száraz vidékeken foglalkoznak. A szarvasmarha-állomány tejet és húst, a birkaállomány húst és gyapjút ad.

Ausztrália sokáig csak a bennszülött őslakói által volt lakva, míg az újkor hajnalán megjelentek az első hajósok, telepések. A részben ausztraloidek által lakott földrész nagy vonzerőt jelentett a holland (Willem Jansz, Abel J. Tasman) és az angol (William Dampier) hajósokra a 17. században. Ebben a században készült az első térkép is az addig felfedezett területekről. A gyarmatosítók versenyéből az angolok emelkedtek ki, s tekintették a kontinentet közbeeső állomásnak Amerika és Anglia között, valamint fokozatosan megkezdték elítélteiknek ide való száműzetését. Az első angol telep Port Jackson lett, ez lett a későbbi Sydney.

Haj-felcsinálás

A honfoglaló magyarok – ezt régészeti leletek is igazolják – három farkocskosba font hajfonatot hordanak. A pogányoknak tartott hajviselet ellen az egyház már a 11. században fellépett.

Feljegyezték, hogy Zsigmond és V. László haja az uralkodók vállát verte. Mátyás és II. Lajos korában a tarkóig vágott hajzat dívott.

1489-ben a Milánóban küldött Buzlai Mózes magyar követről írták: gyöngyökkel díszített haja válláig ér.

A 17. században az erdélyi Bethlen Miklós, a nagyszerű emlékiró, a nyakig – de nem vállig – érő hajzatot mondta magyarosnak. Ekkoriban élt emberekről írta évtizedekkel később Apor Péter, a Metamorphosis Transylvaniae (Erdély átváltozása) szerzője: „...az nagy haj ritka volt, sőt nem láttam ifjú legényt nagy hajjal. Azt pedig, hogy hátul pántlikával megkötötték volna, mint a ló farkát (a férfiak), mint most cselekszik, annak híre-hamva sem volt. Ha valaki kötött hajjal jött volna

elő... azt hitték volna, hogy farsangos játékot űz...” Ám II. Rákóczi Ferenc korában megint más lett a módi: a Mátyóki Ádám festette portré mutatja, hogy a vezérlő fejedelem fürtökben viselte vállig érő haját. A haj rizsporozása és a paróka – amelyet a 17. század magyarja „hajból csinált fej”-nek nevezett – csak kis mértékben és csak a 18. században terjedt el.

A nők hajviseletének divatja a férfiakénál változatosabb és szeszélyesebb volt. Rövid haját magyar nők a 20. századig nem viseltek. A régi hölgyek hajágnak mondott copfjaik közé selyemből, atlaszból készült szalagokat, üvegyöngyöket, a módosak gyöngy- és kalárisfüzereket fontak.

A legrégebb magyarországi fodrásznő írott emlékével a 1599. évben találkozunk. Ezt a „hajfelcsinálásban járatos” leányasszonyt Thurzó György nádor hozatta Bécsből biccsei várába, hogy a nádorkisasszonyok frizuráját elkészítse.

Nyomokban

Az életünkhöz 11 nyomelem nélkülözhetetlen: arzén, bór, fluor, jód, kobalt, vas, réz, mangán, szelén, szilícium és cink. Lássuk a legfontosabbakat!

Vas. Egy egészséges, 70 kilós ember szervezetében kb. 4-5 gramm vas található. Normális esetben a táplálékkal felvett vas fedezi a szervezet szükségletét. Gyermekeknek és kismamáknak azonban nem biztos, hogy ez elég. A vashiány és a következtében fellépő vérszegénység a kicsiknél gátolja a fejlődést. Vaspótlásra szükség lehet erőteljes menstruációs vérzés esetén is. Mivel a felesleges vasat a szervezet nem választja ki, hanem elraktározza, a túladagolás érkárosodást, májműködési zavart okozhat.

Réz. Az 1-3 éves gyermekek napi rézszükséglete 1-1,5 mg, a felnőttek 2-3 mg. Ez a mennyiség a táplálékkal bőségesen fedezhető. Rézpótlásra csak a hiánytünetek jelentkezésekor van szükség. A rézhiány viszonylag ritka jelenség, ám a Menke-szindróma a bizonyíték arra, hogy

ez a fém is létfontosságú nyomelem. A betegség tünetei olyan gyermekeknél jelentkezhetnek, akik a nem megfelelő táplálkozás következtében szenvednek szerzett rézhiányban, s emiatt csontjaik törékennyé válnak.

Cink. A naponta szükséges cinkmennyiség 15-20 mg, amihez hozzájuthatunk 200 g borjúmájból, 300 g lencséből vagy 120 g búzacsírából. Más hüvelyesek, a teljes kiőrlésű termékek, a tojássárgája és egyes sajtfeleségek szintén jó cinkforrásnak számítanak.

Egy tanulmány szerint a környezetszennyezés, főleg az erőművek és a járművek szennyező hatása miatt megváltozott a virágok illata. A Virginiai Egyetem kutatói szerint az ipari forradalmat megelőzően, 1800 táján, a szagmolekulák körülbelül ezer méter távra szálltak, a mai városok környékén pedig már csak két-háromszáz méterre jutnak el. A szakemberek szerint ez a tény arra is magyarázatul szolgálhat, hogy miért szorultak vissza a világ számos részén a méhek. Mivel a virágok már nem „hirdetik” nagy távolságból jelenlétüket, a méheknek sokkal többet kell keresgélniük, nagyobb távolságra kell repülniük, ezért nehezebben jutnak táplálékhoz.

A gunarasiak már beneveztek

17 iskolából jelezték részvételi szándékukat a sakkversenyünkre

Nemcsak az apatini szervezők, hanem az érdekelt iskolákban is javában készülnek, alakítják a csapatot a november 15-én tartandó sakkversenyünkre. Több mint száz iskolát meghívtunk, sokan érdeklődnek a vetélkedő iránt, s október 24-éig 17-en jelezték részvételi szándékukat, néhányan azt is tudják már, hogy hányan érkeznek majd Apatinba. A gunarasi Dózsa György iskola – amely tavaly kitűnő szervezőnek bizonyult, és szép eredményeket is ért el – máris elküldte szerkesztőségünkbe a hivatalos benevezést, mely szerint öt fiú- és három lányakkal kívánnak részt venni. A többieket is felkérjük, hogy **legkésőbb november 6-áig jelentsék a 064/277-43-64-es telefonon** a szerkesztőségnek, hogy hány tanulóval (fiúval és lánnyal) jelennek meg a versenyen. Ezt aztán a hivatalos, írásos benevezéssel (név, osztály) erősítsék meg, és küldjék el elektromos úton (**szerk@jopajtas.info**) vagy postán a **Jó Pajtás szerkesztőségébe – 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** – úgy, hogy az **legkésőbb november 10-éig megérkezzen.** Most is egyéni versenyt rendezünk hétfordulós svájci rendszerben, külön a fiúk és külön a lányok számára.

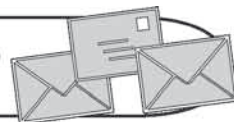
P. J.

Szüreti bál

Bácskertesben október 5-én rendezték meg a hagyományos szüreti bált. Ilyenkor az iskolás gyerekek népviseletbe öltöznek, végigkocsiznak a falu utcáin, és több helyen megállnak. Általában nyolc megálló szokott lenni. Amikor az idén körbejárták a falut, eltáncoltak a színházteremig, amit a nyolcadikosok díszítettek fel. Itt is táncoltak. A bálon három nagy koszorú volt, amit árverés útján lehetett megvenni. A legnagyobbat a bíró vette meg a bírónénak. A legvégén következett a mindig nagyon várt szőlőlopás. Ilyenkor a gyerekek lopnak, és ha a csósz valakit elkap, akkor az büntetést fizet a bírónak.

Szitás Anita, 6. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

MIZUJS?

Gyermekhét 2008 – Bácskertes

A József Attila iskolában az idei gyermekheti rendezvényeknek az 5 nap alatt a föld körül elnevezést adták. Ez azt jelentette, hogy mindennap képzeletben egy-egy kontinensre utaztunk, megismertük annak jellegzetességeit, természeti adottságait, nagyobb városait. Mindez játékok formájában zajlott, s nagy örömünkre rövidített órákkal.

Hétfő – Az első nap az elsősök beavatójával kezdődött, akik jelképes útlevelet kaptak. Ezután mindenki kapott egy-egy képet, amelyen különböző nagyobb városok jellegzetességei voltak láthatók. A tanulók a képek segítségével alakítottak csapatokat. Összesen tíz csapat lett: Torontó, London, New York, Sydney, Tokió, Moszkva, Kairó, Havanna, Buenos Aires, Párizs.

Kedd – **Amerika**: Ezen a napon az Oklahomai földfutás jegyében részt vehettünk az őszi futóversenyen, melyen felelevenítettük a már említett múltbeli eseményt Amerikából. Természetesen a lányok és a fiúk külön-külön futottak. Az első három helyezett azért nem földet, hanem névre szóló oklevelet és csokoládét kapott.

Szerda – **Afrika**: A harmadik napon földrajztanárunk ismertette velünk Afrika főbb jellegzetességeit. Ezután egy ismert játékban volt részünk, ez a Kaszinó. A csapatkapitányok szétosztották a zsetonokat a csapatok tagjainak. Az ellenfél csoportjából kellett párt találni. Különböző állomásokon összemérhettük képességeinket társainkkal. Például: kígyómarás, strucc-tuc, teknőstojásgyűjtés, antilop-galopp, tilos a zebrára lépni, oázis, oroszlánfutás, kameleon, krokodilvadászat, teveitató. A feladatok nem voltak nehezek, csupán ügyességre

és némi szerencsére volt szükségünk. Este hatkor a 80 nap a Föld körül című filmet néztük meg.

Csütörtök – **Európa**: Ezen a napon a felsősök a Rabszolgavásár Európában című játékot játszották. A játék célja az volt, hogy minél több rabszolgát és pontot szerezzünk. A rabszolgákat a tanárok alakították. Egy táblán témakörök voltak feltüntetve 5-5 kérdéssel: Eu-töri, Duna, Képzőművészet, Rajzfilmek, Legek, Olimpia, Zene, Földrajz, English, Állat, Irodalom, Sztárok, Eiffel-torony stb. Az egyik csapat a táblán felsorolt témakörök közül választott, és ha öt másodpercen belül nem tudta a választ, akkor szabad volt a rablás. Az a csapat választott témakört, amelyik az előző kérdésre tudta a választ. Minden helyes válaszáért pont járt. A rabszolgákat licitálással lehetett megvenni, és aki többet tett fel, azé lett a rabszolga. A játékot az nyerte, akinek több pontja és rabszolgája volt. Az alsósok ezalatt különféle kézműves foglalkozásokban vettek részt.

Péntek – **Ausztrália és Ázsia**: A régi iskolaépületben meghallgattunk egy beszámolót Ázsia földrajzi jellegzetességeiről. A teremben asztalok voltak, amelyeknél ázsiai földrajzi nevű játékokban vehettünk részt: Tibet, Mount Everest, Bali, Hongkong stb. A játék végén a pszichológus bejelentette, hogy mindenki nyert, mert az elmúlt napi eredmények mind elvesztek. Így minden játékos csokit kapott.

Szerintük az idei Gyermekhét nagyon jól múlt el, és reméljük, jövőre is emlékezetes lesz.

Szöke Kovács Réka, Molnár Keri István, Dobó Márta, Csizmadia Dávid, 7. osztály József Attila iskola, Bácskertes

Adai események

A Cseh Károly iskola 8. b osztályának tanulói szeptember 25-én feltakarították az iskola mögött lévő kis parkot és a futballpálya környékét. Szellemi feladataik is akadtak, hiszen ellenőrzőt írtak matekból, vaktérképes felmérőt földrajzból, valamint ellenőrzőt műszakiból. A Gyermekhéten Vukov Alekszandra, Maksó Júlia és Szeszták Emese rabszolgaként vettek részt egy játékban.

Bárány Dóra, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Érdekes hét volt

A Gyermekhéten osztályunkkal a Városi Múzeumban is jártunk. Ott sok szép dolgot láthattunk és tanultunk. Az iskolánkban felléptek a Fiesta plus táncosai is. Pénteken sportnap volt. Nagyon érdekes és mozgalmas hetünk volt. Bárcsak gyakrabban lenne ilyen!

Bojcsity Dániel, Szenci Bertalan,
3. osztály Kizúr István iskola,
Szabadka

Fedezd fel erősségeidet!

1. A barátaid rendszeresen járnak hegyet mászni, és egyszer téged is elhívnak túrázni. Hogy reagálsz?

- a) Nagy kihívás, de miért is ne? (1)
- b) Előbb minden részletről kifaggatom őket, utána döntök. (2)
- c) Nemet mondok, tudom, hogy csak feltartanám őket. (3)

2. Ha tanácsot kérnek tőled...

- a) ...félek, hogy nem tudok megfelelő segítséget nyújtani. (3)
- b) ...örülök a bizalomnak. (2)
- c) ...azonnal van egy okos tippem. (1)

3. Új szakkörre kezdesz járni. Mivel nyugtatod magad az első nap előtt?

- a) Most mindenkinek megmutatom, mire vagyok képes! (1)
- b) Ők is csak diákok, mint én. (2)
- c) Mindenki így kezdte. (3)

4. Azokat, akik túl sokat képzelnek magukról...

- a) Eleve ellenszenvesnek találom. (2)
- b) Szerintem nem szabad komolyan venni. (1)
- c) Mindig csodálattal nézem. (3)

5. Az a feladat, hogy az új tananyagot neked kell előadnod a tanár helyett. Mitől félsz a legjobban?

- a) Attól, hogy leégek, és nem váltom be a hozzám fűzött reményeket. (3)
- b) Attól, hogy valami váratlan történik. (1)
- c) Attól, hogy elfelejtem, amit megtanultam. (2)

6. Megdicsérik a saját készítésű édességedet. Mire gondolsz?

- a) Biztos valami hátsó szándékuk van, azért bókolnak. (3)
- b) Egyáltalán nem találom rendkívülinek azt, amit ők igen. (2)
- c) Jó érzés, hogy észreveszik, ha valamiben jó vagyok. (1)

PONTOZÁS

Add össze a válaszok után feltüntetett számokat, és megtudhatod, rád mi vonatkozik.

Néha azért szalasztjuk el a nagy lehetőségeket, mert nem bízunk eléggé önmagunkban. Csak az tudja kihasználni az adódó alkalmakat, aki tisztában van az erősségeivel. Te tudod, miben lehetnél még jobb?

Értékelés

6–9 PONT

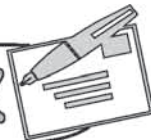
Tisztában vagy az erősségeiddel és bízol önmagadban. Az új kihívásokkal magabiztosan megbirkózol, ám rögtönzéseid és hirtelen döntéseid közben hajlamos vagy kicsit túlértékelni a képességeid.

10–14 PONT

Pontosan tudod, miben vagy jó, és felismered a saját határaid is. Ezért képes vagy úgy kihasználni a lehetőségeket, hogy közben nem vállalod túl magad.

15–18 PONT

Nem nagyon bízol önmagadban, mert nem tudod igazán, mire elegendőek a képességeid. Próbáld ki magad gyakrabban azokban a helyzetekben, amelyek örömet szereznek neked, így megtapasztalhatod, hogy a tudásod sikerre is vezethet.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok és nagyon szerelmes, méghozzá egyszerre két fiúba. Az egyik egy évvel idősebb (N:1), a másik pedig fiatalabb nálam (N:2). A barátnőim szerint mind a kettőnek tettem, az egyik az N:1-re voksol, a másik pedig az N:2-re. Én magam viszont egyikben sem vagyok olyan biztos. Ha a fiúk tulajdonságait nézem, N:2 szebb is és jobb is, de fiatalabb nálam. Ha bármelyikük közelében vagyok, a szívem furcsán dübörög. Teljes a zűrzavar a fejemben és a szívemben! Kérlek segíts! Mit tegyek? Kít válasszak?

Válasz:

Kedves Pipi!

Úgy látszik túl nagy a kínálat nálad a fiúkat illetően. De lehet, hogy a valóság egy kicsit más. Talán jó lenne megbíznod a saját megérzésedben és meglátásodban, ahelyett, hogy másokra hallgatsz. Azt írod, hogy egyikben sem vagy biztos. Nem vagy biztos, mert nem észlelted nálad a vonzódás jeleit irántad. Itt, ebben az esetben inkább a fiúknak kell dönteniük, ezért legyél türelmes önmagaddal és a férfinnel is. Nem kell mindenáron járni valakivel. Inkább élvezd a barátkozást mind a két fiúval, és persze a többiekkel is, mind az iskolában, mind az iskolán kívül. Addigra kikristályosodik, hogy igazából melyiknek tetszel, és melyik az igazi a számodra. Nagy a valószínűsége, hogy nemsokára azt veszed észre, már egy harmadik fiú legyuszkodik körülötted és dobogtatja meg a szívedet.

„Kedves Bori Mária!

Negyedik osztályos korom óta olvasom a Jó Pajtás, és a Bizalmas sorok a kedvenceim közé tartozik tavaly óta. Számos levélre válaszolt már, volt hasonló probléma is, mint az enyém, de azért én megírtam az enyémet is. Tizenhárom éves vagyok. Szerelmes. A gond az, hogy ezzel a fiúval már jártam egy hétig, de ő nem akart velem járni (később derült ki!), csak a barátnőim beszéltek rá. Én még mindig szeretem őt, és nagyon boldogtalan vagyok. De érdekel még egy fiú az osztályból, viszont a barátnőim őt nagyon kényesnek tartják, mindene megvan, mindent megkap, nincs testvére sem. Nekem valahogy mégis tetszik! Mit tegyek, hogy észrevegyen, és elfelejtsem az előző szerelmet? Kérem, segítsen!

Válasz:

Kedves S. S.!

Talán jó lenne, ha előbb elrendeznéd magadban az előző szerelmeddel a dolgokat. Vedd számba az érzéseidet, könyveld el magadban, hogy a fiúnak te nem kellesz, nála nincs esélyed. Ha kell, gondolataidat, érzéseidet oszd meg a naplódal, mert úgy látszik, a barátnőknek éppen nem kell teljes mértékben hinni, mert nem biztos, hogy mindenben jót akarnak neked. Ha pontot teszel erre az előző történetre, tiszta és nyitott szívvel indulhatsz tovább. Ami a másik fiút illeti, minden lehetséges, amíg ki nem derül az, hogy mi nem. Először is, hogy észrevegyen, a közelében kell lenned. Nem a nyakában, de látótávolságon belül. Utána jó, ha kedves vagy vele, amikor találkoztok, köszönsz neki, rámosolyogsz. Ha viszont köszön és visszamosolyog, akkor van

remény. Figyeld meg, hogy a másik fiúnál fellelhetőek-e irántad a vonzalom jelei. Pl.: köszön-e, amikor találkoztok, mosolyog-e rád, szívesen van-e a közeledben, követ-e a tekintetével, szeret-e veled beszélgetni stb. Tehát nem kerül mint a leprást, és nem mond rólad csúnyákat a többieknek. Barátkozz vele is, ahogy a többi osztálytársaddal, iskolatársaddal. Biztos vannak olyan alkalmak, amikor szurkolhatsz neki, olyan szakkörök és iskolai tevékenységek, ahol együtt lehettek és jobban megismerhetitek egymást, egymás jó és rossz tulajdonságait. A továbbiak nagyon is a fiútól és a veled kapcsolatos reakciójától függnék. Ha egyik fiúval sem jössz össze, ne búsulj sokáig, biztosan létezik majd egy harmadik, sőt egy negyedik fiú is, akivel kölcsönösen vonzódtok egymáshoz, és beteljesül a vágyad, hogy valakihez tartozz. Persze, ha eljön annak az ideje, és eljön a megfelelő személy is.

Pipi”

„Kedves Bizalmas sorok!

Az én nagy gondom az egyik osztálytársam, aki állandóan bántalmaz, kicsúfol, lökdös. Volt, hogy már a pénzemet is elvette tőlem. Mit tegyek, hogy békén hagyjon?! Kérem, segítsen!

S. O. S.”

Válasz?

Kedves S. O. S.!

Nem tudom, hogy mások is így gondolják-e, de én úgy látom, mintha elhatalmasodott volna mindenfelé, de különösen az iskolákban, az erőszakos viselkedés. Több ilyen eset van, mint régebben. Nem vigaszul szántam neked, de úgy tűnik, hogy szinte minden osztályban van egy fiú vagy egy lány, aki megkeseríti a többiek életét, hogy a tanárokéről ne is beszéljek.

És ez egyaránt vonatkozik a nagyvárosi és a falusi iskolákra is. Tudnod kell azt is, hogy ezek az erőszakoskodók mások félelmének köszönhetően lettek ilyen „nagyok”, mintha táplálná őket, hogy sakkban tarthatnak mindenkit. Még ha nagyon nehezedre esik is, jó lenne, ha nem mutatnád ki neki, hogy félsz tőle.

Nem írsz arról, hogy szótál-e már valakinek a gondjaidról, vagy magadba zárod a dolgot.

Ha eddig nem beszéltél senkinek sem a problémádról (rajtunk kívül), ideje, hogy szólj a szüleidnek, az osztályfőnöknek vagy valamelyik kedvenc tanárodnak, akiben bizalmas vagy. Ha elmondod a gondodat, megszakad a varázskör, és felszínre kerül a probléma. Jó lenne, ha nem egyedül mennél haza, hanem a barátnőddel vagy nagyobb társasággal. Szünetekben is legyél társaságban, így kisebb lesz a lehetősége, hogy rajtad élje ki magát. Sajnos mindig akad egy kis csapat „rajongó”, aki körülveszi az ilyen alakokat, és elismerésükkel, imádatukal támogatják az erőszakoskodót. Ilyenkor különösen fontos, hogy

az osztályfőnök, az iskola szakszolgálat tudjon a dologról és közbelephessen, orvosolhassa a problémát, ha már nem előzhette meg. Ha azonban hallgatsz, nem segíthet rajtad senki sem! Fontos, hogy ha egyedül vagy és nincs melletted senki sem, aki a védelmedre kelhet, amikor fenyeget az erőszakoskodó, inkább add neki azt, amit kér, ne szállj szembe vele, mert semmi sem olyan értékes és fontos, mint a testi épséged és az egészséged.

S. S.”

Az aranytömb és a sziklatömb

Kietlen pusztában, ember nem járta fennsíkon lakott az aranytömb és a sziklatömb. Nagyjából egyforma nagyok, nagyjából egyforma rücskösek és nagyjából egyforma piszkosak voltak. Tulajdonképpen csak közelről lehetett eldönteni: melyik az arany, melyik a szikla.

Kóbor madárrajok gyakran megpihennek árnyékukban, repedéseikből kiszedték a szél által odahordott magvakat, a megbújított rovarokat, az üregekben felgyülemlett esővízzel szomjukat oltották.

Egy napon – miért, miért sem – az aranytömb gondolkozni kezdett:

– Az arany értékesebb, mint a kő... Én értékesebb vagyok, mint a sziklatömb... Nem helyes, hogy mégis ugyanannyi madár keresi fel őt, mint engem!...

Ezeket gondolta az aranytömb és úgy vélte, ideje elhódítani a sziklatömbtől a madarakat. Megkérte hát az esőt, mossa le róla a sok „piszkot” – giz-gaszt, miegymást.

– Tudod, eső, ha szebb leszek, jobban tetszem majd a madaraknak.

Térült-fordult az eső, hozta feneketlen dézsáját, és önteni kezdte belőle a vizet. Hej, prüszkölt az aranytömb – de végül ragyogott ám! Mondta is nagy elégedetten:

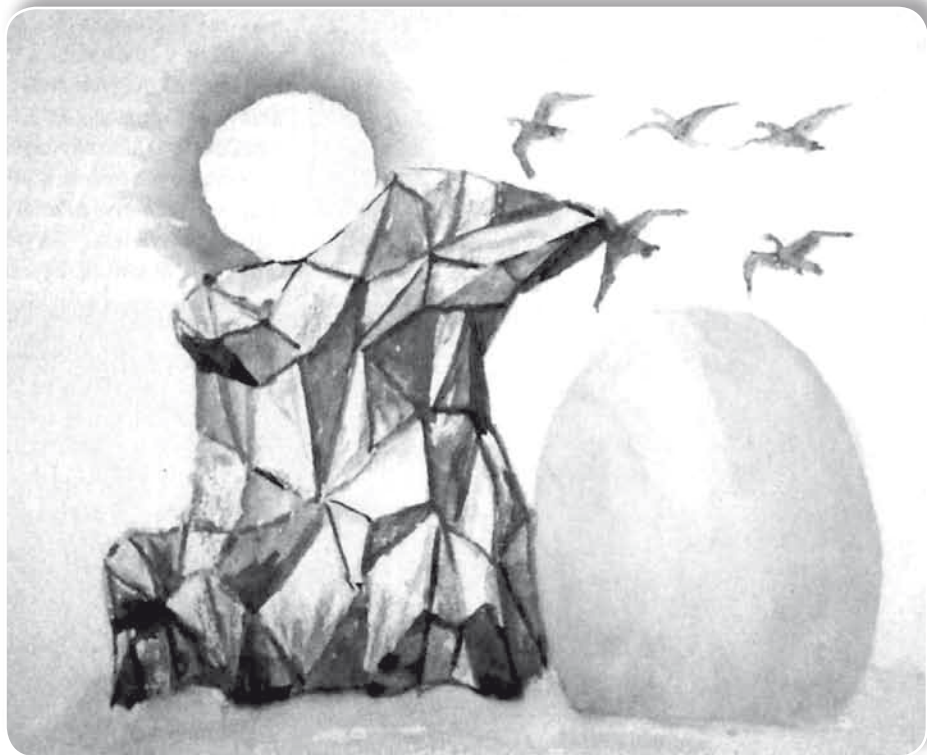
– Jöhetnek a madarak!

A madarak jöttek is. Enni akartak, de hiába keresték a magvakat, rovarokat – lemosta, elvitte azokat az esővíz mind! Inni tudtak csak a mélyedésekből, megpihenni az árnyékban. Nem is maradtak sokáig, elszálltak másfelé.

Az aranytömb nem értette, miért hagyják ott a madarak.

– Talán ha csillognék-ragyognék, akkor jobban figyelnének rám – töprengett, és megkérte a szelet, fényesítse ki őt.

A szél hozott egy zsák homokot, teleszívta a tüdejét levegővel, földuzzasztotta az arcát, és fújta, fújta a finom homokszemeket. A homokszemek pedig

súrolták, dörzsölték, fényesítették az aranytömböt.

Csillogott-ragyogott az aranytömb, mélyedéseibe bevetült a napsugár, kiszáritotta a víztócsákat.

Felgyeltek a madarak a csillogásra, repültek feléje, ám szemüket egyre jobban bántotta a fény. Csupán a legbátrabbak erezkedtek le az aranytömbre, mert inni akartak. Mivel vizet nem találtak, szárnyra kaptak és siettek a sziklatömbhöz. Ott végre ehettek, ihattak boldogan!

Fölmérgedt az aranytömb és eltöklelte: nagy reklámot csap magának! Megkérte a villámot, a szelet, segítsenek neki... A villám mennydörögve hasogatta, gyalulgatta az aranytömböt – hej, sziszegett is az! –, s bizony jó sokat le kellett gyalulnia, amíg sima lett. A sok faragástól, persze, megkisebbedett az aranytömb.

– Sebaj! – vigasztalta magát. – Noha kisebb vagyok, a ragyogás nagyobbakat mutat!

Aztán a szél állt munkába. Tükörsimára csiszolta a tömböt és rávészett körben

egy feliratot. Arról szólt a felirat, hogy az aranytömb minden madarat szeret, mindnek jót akar, mindnek a barátja, ezért minden madár öhozá menjen – ne a hitvány sziklatömbhöz.

Csillogott-ragyogott, villogott az aranytömb, a napra lehetett nézni, de rá nem. Vakította a madarakat, dehogyis tudták elolvasni, mi van az oldalára írva! Még ránézni is fájdalom volt! Nem is mentek tájára sem az aranytömbnek. A sziklatömböt viszont valósággal ellepték. Örült a sziklatömb, ragyogott a boldogságtól. Felkérte a szelet, simítsa le egy kis darabon a homlokát és írja rá a következőt: „Szívesen látlak!”

Megtette a szél, amire kérték, s a madarak attól kezdve még többen jöttek a sziklatömbhöz.

Az aranytömböt pedig valaki beállította a kertjébe – madárijesztőnek...

Tőke Péter

Magyarics László illusztrációja

Valamikor régen még nem volt tű, gombostű, így ha a ruhát össze kellett tűzni, hosszú tövist használtak. A gazdagabbak már meglehetősen régen, sok ezer éve kapcsostűt használtak, és ezt szépen díszítették. Félig ékszer, félig használati eszköz volt már a bronzkorban is. A mai gombostűt a 15. század elején egy Tourangeau (ejtsd: turágó) nevű francia drótkészítő mester találta ki. Akkor még minden darabot kézzel alakítottak ki, és ez meglehetősen drága módszer volt. Egy-két gombostűre, varrótűre igen sok pénz kellett kiadni, rá is ment az asszo-

ZSIBONGÓ

Tövistől a tű fokáig

nyok megtakarított pénze: ezért nevezték el a saját kiadásaira a pénzt tűpénznek. A francia király pl. a lányának nászajándékképp egy doboz gombostűt adott, ami nagy bőkezűségnek számított.

A varrótűt az övükre akasztott, díszes tokban tartották az asszonyok. Az avar korból származó régészeti leletek között sok szép tűtok található. A tű készítése meglehetősen bonyolult eljárás volt: az egyik végét hegyesre csiszolták, a másik végét pedig ellapították, majd belevágták a nyílást. Így alakították ki a tű fokát. Ezek után az egészet edzeni kellett, fényesre csiszolni, nemcsak azért, hogy szép legyen, hanem azért is, hogy át lehessen szűrni vele a bőrön vagy a vásznon. A későbbi időkben a tű fokát kékre futtatták vagy aranyozták, mert a másféle szín segí-

tett, hogy a cérnával könnyebben a lyukba találjanak. Nagy értéke miatt a tű számos közmondásba bekerült: Aki türelmetlen, az **tűkön ül**. Ha valamit nagyon keresünk, **tűvé tesszük érte a házat**. Ha pedig nagyon nehéz megtalálni, az olyan, mintha **egy tűt keresnénk a szalmakazalban**. Az egyik legfurcsább mondás a Bibliából ered: **a gazdag ember nehezebben jut be a mennyek országába, mint ahogyan a teve bújlik át a tű fokán**. Hogy ezt megértsük, tudnunk kell, hogy a teve valóban képes volt átrépselni magát azon a bizonyos helyen.

Az ókori keleti városokban ugyanis a nagy városkapu melletti kis gyalogoskaput nevezték tű fokának, az alakja miatt.

F. Á.

VIII. Henrik focizott

Egy levéltári iratból kiderül, hogy VIII. Henrik, a nevezetes angol király 1526-ban egy pár futballcipőt rendelt a Great Wardrobe-nak nevezett udvari ellátóhivataltól. Ez már azért is érdekes, mert egyik kortársa az akkori labdarúgást „fékevesztett vadállatok kegyetlenül erőszakos” szórakozásaként írta le. Az uralkodó 35 éves volt, amikor – azzal a nyilvánvaló céllal, hogy beálljon a „nekibőszült” játékosok közé – beszerezte a sportlábbelit.

Játsszunk mást!

Kakukkfészek

Tudjuk, hogy a kakukk nem rak fészket, tojásait más madarak fészkebe, másfajta tojás közé rakja. Nos, itt is ilyesmiről van szó. A játék szabadtéren és szobában is játszható. A játékosok kört alakítanak, szabadban fűre, zárt helyiségben székekre ülnek le. Két játékost kiszámolunk. Egyikük a kör közepére áll, és őrzí az ott előzőleg elhelyezett vödört vagy jó nagy kalapot. A másik egy rongylabdával a kezében a körön kívül mozog. Ő a ka-

kukk, a kezében lévő rongylabda pedig a kakukktojás. Ha nem sikerül bedobnia, akkor a körben hozzá legközelebb ülő játékos veszi át a labdát, a fészekőrő pedig a helyén marad. Az ő feladata az, hogy a labdát távol tartsa a fészektől: ha ügyes, röptében kezével kivédi. Csak a körön belül mozoghat. Ha a kakukk beletalál a fészekbe, akkor ő is őrző lesz, és az utolsó – sikeres – dobásából hozzá legközelebb álló játékos lesz a kakukk.

A játékhoz egy rongylabdára (egyéb labdával is játszhatjuk, de ezek könnyen kipattanhatnak), valamint egy vödörre vagy más „fészekre” van szükség.

Zsír fogyasztás és memóriazavar

A gyermekkori túlzott zsírfogyasztás, illetve az elhízás memóriazavart és visszamaradást okozhat – derült ki egy kanadai vizsgálatból. A kísérlet során négy hónapon át serdülő gyermekeket teszteltek, és azt találták, hogy akik a szükséges kalóriamennyiség negyven százalékát zsír formájában vették magukhoz, azoknál memóriagyengeség lépett fel, illetve csökkent a szellemi teljesítőképesség. A gyerekkori elhízás napjainkban egyre gyakrabban előforduló jelenség,

amelynek okai – a genetikai tényezőkön kívül – elsősorban a helytelen életmódban keresendők.

D-k

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

			✿		✿				✿	✿
			✿		✿		✿	✿	✿	
			K							
	✿	✿	É	✿		✿		✿		
			P							✿
			E		✿			✿		
✿			S							

A tanító kérdezi Pistikétől:
 – Ha a papádnak adok három papagájt, neked pedig négyet, hány papagájtok lesz összesen?
 – Nyolc – válaszol Pisti.
 – Ugyan, fiam! Három meg négy, az hét!
 – ...

Pisti válaszát megtudod, ha berakod a mellékelt szavakat, betűhalmazokat a rácsba. Egy szót könnyítésül beírtunk.

- Kétbetűsek:** KŐ, LA, TA, UT.
Hárombetűsek: AKI, ALI, GÍM, MÖK, NÉV, NOS, ZÁP, ZOÉ, YMA, YNI.
Négybetűsek: GYOM, NINA, SZER.
Ötbetűsek: ELJUT, GYORS, IZIBE, KÉPES, ÖNTÖZ, REGŐS, RÍMEL, RITKA.
Tízbetűs: MASINISZTA.
Tizenegy betűsek: GÖRÖGDINNYE, SZAKSZERŰEN.

Betűrejtvények

1

TREV

 2

M	NG
E	

 3

M
TA

 4

CS
N

Skandináv rejtvény (32.)

Október 31-e a takarékosági világnap. Ennek kapcsán fejtsétek meg a rejtvényben lévő két szólásmondást.

	A MONDAT VÉGÉN VAN SVÉD-ORSZÁG	OROSZ FOLYÓ KICSODA	GYOMNÖVÉNY VALÓ	VETÍTHETŐ ÁLLÓKÉP CSAVAR	VISELTE KÉN	SÓLYOMFELE MADÁR	ELEGE VAN BELOLE (ÉK. F.)	◆
	NAGY VÍZESÉS BÁNÁTI HELYSÉG	A MÚLT IDŐ JELE KIS MELINDA	AZ ÁLLÓVÍZ	FRANCIUM VALAMINEK A VÉDELME (ÉGISZ)	PÜDER BETŰI IDE-ODA MOZGATTA	A FEJEMRE PORTUGÁLIA		
	1000 ESKÜVŐ ZÉRÓ „R”	50 KELETI TÁBLA JÁTÉK	A 3. ISMERETLEN ARANY VÉGEI	ESZAK SZÓFAJ	AKÁC BETŰI CSIGAFAJTA	...LENG KICSINYÍTÓ KÉPZŐ		
ERŐ							ITTRIUM ELME	
AZ EGRY CSILLAGOK ÍRÓJA						FORDÍTVA KÖTŐSZÓ FOLYADEK		A 3. SZEMÉLYT
ÚVIDÉK	NÉVELŐ EGY	DÉL 5	ABLAKÜVEG-RÖGZÍTŐ TEMPUS		TITOKBAN FIGYELŐ FOSZFOR			
◆		HO		SZ				

Fele így, fele úgy

1								☀
2				☀	3			
4			☀		☀	5		
6		☀	7					
8				☀	9			
☀	10			☀	11			
12					☀	13		
14		☀	☀	15			☀	

A vízszintes sorok meghatározásait megadtuk, a függőlegeseket neked kell beraknod.

Vízszintes sorok: 1. Nagy sportesemény, 2. Dél-amerikai ország, 3. Jelez, 4. Napszak, 5. Y. U., 6. Rézi egyneműi, 7. Hibázik, 8. A levegővel kapcsolatos, idegen szóval (ék. f.), 9. Elynomatás, rab... 10. Szótoldalék, 11. Micsodát, 12. Ne törődj vele! 13. Numero, 14. Állatlakás, 15. Cin.

Függőleges sorok:

Kétbetűsek: II, JÓ, LÉ, MU, SÓ.

Hárombetűsek: IRT, RAB, VIM.

Négybetűs: TÓGA.

Ötbetűs: OPERA.

Hétbetűsek: ANYEGIN, TUDATOS.

Nyolcbetűs: LESZEREL.

Keresztszavak

			S	E	S					
			Z	C	Z					
			A	S	A					
C	S	E	R			E	R	E		
H	A	Z		T		L	Á	L		
F	É	R			D	N	E	K		
			E	L	K					
			V	E	A					
			Ó	D	I					

Pótold a hiányzó betűket függőlegesen és vízszintesen úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki!

TARKA OLDAL

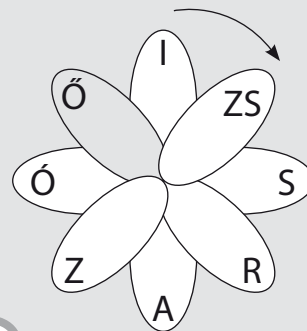
Kicsi sarok

Lóugrásban

	1		2		3			
S	D	Ő	O	Ö	E	A	R	L
L	☀	Ó	T	☀	M	A	☀	B
I	Z	Ő	K	S	R	I	M	S

Fejtsd meg a rejtvényt a lóugrás szabályai szerint! Az ábrákban két-két őszi gyümölcs nevét találsz.

Virágnév

A betűk egy bizonyos logikai sorrendben követik egymást. Ha erre rájössz, már meg is lesz a virág neve.

Szóláncok

1	MEZEI	2	BARÁT
	-----		-----
	ÉNEK		VÉR

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval egy-egy összetett szót alkot.

A 31. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Nem baj, nincs benne semmi törékeny.

Betűrejtvények

1. kabaré, 2. operett, 3. dráma, 4. hangverseny

Anagramma

– Ellopták az autóját.

Szóláncok

1. társ, 2. helyzet

Kitöltőcske

szeder

Játék a betűkkel

1. füzet, 2. radír, 3. ceruza

A 30. skandináv rejtvény helyes megfejtése

APA, EZ EGÉSZEN OLYAN, MINT AZ IGAZI, MÉG KÉSNI IS TUD.

Könyvjutalmat kap

Nagy Tímea, Szabadka

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

AZELŐTT TRENK SOKSZOR HAJNALIG EGYÜTT MULA-TOTT TISZTTÁRSAIVAL. MOSTANÁBAN MINDIG KORÁN HAZASIET, ÉS FIGYELŐHELYET FOGLAL EL AZ ABLAKNÁL. JELADÁSRA VÁR, ÉS RENDSZERINT NEM IS HIABA.

A GYERTYÁT TARTÓ NŐ-ALAK CSAK EGY PILLANAT-RA MUTATJA MEG MAGÁT, DE EZ ELÉG.

A SÜLYOS GÖMB MEG-PÖRDÜL AZ ÖREG HÁRS-EGYIK ÁGA KÖRÜL, A HOZ-SZÁERÓSÍTETT KÖTÉL PEDIG FÜGGVE MARAD. EGY ME-RÉSZ LENDÜLET...

...ÉS TRENK MÁR A LOMB-KORONA ÜTVESZTŐJÉBEN TORNÁSSZA MAGÁT ELŐ-RE, A PALOTA ÁTELLENES SZÁRNYA FELÉ. A KÖTELET IS VISZI MAGÁVAL, HOGY AZTÁN A GÖMBÖS VÉGÉT BEDOBJA A HIVOGATÓN FELTÁRULÓ ABLAKON.

AZT ODABENN FESZESRE HÚZZÁK. MOST KÖVETKE-ZIK A NEM HÉTKÖZNAPI MUTATVÁNY MÁSODIK FELE.

(Folytatjuk)

HOROSZKÓP

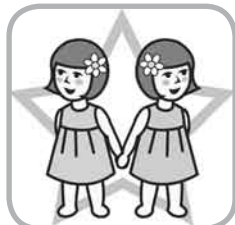
Kos

Ebben az időszakban nagyobb esélyed van arra, hogy megperzselődj valaki által. Jó lesz vigyázni, ugyanis nagy gondba is sodorhatnak az érzelmeid. Ha vonzanak a művészetek, netán még foglalkozol is valamelyikkel, akkor eljött az idő a kibontakozásra, hírneved erősítésére.

Bika

Több jó ötleted is támad mostanában. Elbűvölően tudsz mesélni elképzeléseidről, és úgy tűnik, ez teljesen ki is elégít. Mintha az lenne a célod, hogy környezetet megcsodálhassa csillag szellemeket, tárt szájjal hallgassák színes előadásaidat. Ha esetleg a kivitelezés is érdekel, akkor elsősorban alapos kritikának kell alávetned ötleteidet.

Ikrek

A hét első napjait érdemes lenne kihasználni olyan tevékenységek végzésére, amelyek nagy reménnyel kecsegtetnek, hiszen ez a pár nap álomszerűen indul. Szinte minden úgy sikerül, mint a karikacsapás. A személyiséged is magával ragadó, kisugárzásod hozzád vonz egy csomó embert, így izgalmas találkozásokra is számíthatsz.

Rák

Kissé mérsékeld társas aktivitásodat, azaz átmenetileg visszavonulni látszol. Ez ugyan okos taktika, hiszen elég erőt gyűjthetsz az újabb napi csatározásokhoz. Nem kell mindenhez hozzászólnod, és az sem kötelező, hogy hősiesen mindenkit megakardj védelmezni. Összpontosíts a számodra legfontosabb témákra, és nagy ívben kerüld az indulatos kitöréseket.

Oroszlán

Az elmúlt héten elrontott dolgot most nem esik nehezedre rendbehozni. Egy romantikus kibékülés áll a heti programban. A hét közepén azonban nem árt résen lenni, mert egészen kiszámíthatatlan csapda fenyeget. Előtte és utána is sikeres időszak vár rád, ezért hát nyugodtan vágj bele mindenbe, amihez kedved van.

Szűz

Nagyszerű hétnak nézel elébe, feltéve, ha igyekszel pozitívan gondolkodni, és elfogadni a dolgokat. Nagyszerűen szórakozol, sőt még célt sem tévesztesz. A hét közepéig tartó időszak az új kapcsolatok kialakításának is kedvez. A hét vége pedig kiváló lehetőséget nyújt új tervek kovácslásához.

Mérleg

Ha valamilyen téren változtatásokat akarsz, akkor most kell felismerned és megragadnod a kínálkozó alkalmat. Nem elég, ha csak határozatokat hozol arról, hogy holnaptól kezdve új alapokra helyezed némelyik baráti kapcsolatodat. Egyetlen lehetőségként le kell ülnöd az illetővel, és együtt kell megtalálnotok kapcsolatokat működő, új formáját.

Skorpió

Az iskolai dolgaidd igen szépen alakulnak, a magánéletedben azonban vigyáznod kell, hiszen több érzelmi válság fenyeget. Lezárul egy szakasz az életedben, de azért nem áll meg a világ. Bíz benne, hogy jön egy újabb, amely esetleg még jobb is lehet.

Nyilas

Mostanában mintha feszültebb hangulat uralkodna körülötted. Tudnod kell, hogy ez a helyzet jórészt belőled fakad, vagyis belül vagy feszült. Vitákba keveredsz, és nehezen mászol ki belőlük. A hét végére pedig, igaz, nagy küzdelmek árán, de végül is eléred azt, amire régóta áhítozol, megvalósítod egyik dédelgett tervedet.

Bak

Váratlan csalódás érhet, amit azután nehezen heversz ki. A hét vége bizonyul olyan lehetőségnek, mikor kikerülhetsz a mókuserékből. Ha teheted, vonulj kicsit félre a világtól. A vasárnapod egészen kellemesen telhet.

Vízöntő

A hét szép lehetőségeket ígér. Ha kellően kihasználod flörtre vagy izgató találkozásra kerülhet sor. Azonban jól gondold meg, mit ér neked egy ilyen kis ügy, mert ha nem vigyázol eléggé, nagy ügy is lehet belőle. Ha van kedved hozzá, tűzz ki új célokat, valósítsd meg álmaidat.

Halak

Igen kellemes hétnak nézhetsz elébe. Hiszen most a nyerők közé tartozol. Figyelj, fülelj, mert olyan ismeretséget, kapcsolatot létesíthetsz, amely előre láthatólag nagy hatással lesz a továbbiakra. Ez a találkozás a jövődet hosszú időre bebiztosíthatja. Az őszi fáradtság levehet a lábadról, ha hagyod.

Műhold

A tanár lelkesen közli az osztállyal:
 – Gyerekek, ma este holdfogyatkozás lesz. Ez egy csodálatosan érdekes, ritka természeti látványosság, úgyhogy senki se felejtse el megnézni pontosan 21 óra 30 perckor!

Mire Pistike az utolsó padból:
 – Melyik csatornán?

Vendéglőben

– Ettem már jobb sültet is! – mondja a vendég fizetéskor.

Mire a pincér szárazon:
 – Nálunk, uram, aligha.

Öregszik

– Szevasz, Dezső! Derég láttalak! Hallod-e, jól megvénültél, a szemed alatt könnyzacskók, jókora pocakod lett, a hajad meg mind egy szálíg kihullott.

– De kérem, én Krisztián vagyok!
 – Szegény öregem, már nem is Dezsőnek hívnak?

Gengszterrier

A vevő felháborodottan megy az állatkereskedőhöz:

– Uram, visszahoztam ezt a terriert, amit a múlt héten vettem itt, mert lop.
 – Mégis, honnan veszi ezt?
 – Tegnap is ellopott a kamrából egy szál kolbászt.
 – Igen, ilyesmi előfordul. De biztosíthatom, uram, a pénzhez sohasem nyúl.

Iskola

Az első osztályos Pirike már egy hete jár iskolába. Anyukájával éppen hazafelé tartanak a suliból, amikor Pirike panaszkodni kezd:

– Semmi értelme ennek az iskolának! Csak az időmet vesztegetem. Se írni, se olvasni nem tudok, és még beszélni se hagynak!

Az életnek tanulunk

Az elsős kisfiútól kérdezi a szomszéd néni:

– Na, Sanyika, hogy tetszik az iskola?
 – Az iskola az tetszik, csak a néni nem, aki a kasszában ül és számol.

Itt van Amerika

Az elmeógyógyintézetben az egyik betegszobából éktelen zsvvaj hallatszik ki. Be nyit az ápoló:

– Mi ez a hatalmas láрма?
 – Világrészeket játszunk – feleli az egyik bolond. – Én vagyok Európa, ő Ázsia, a Kovács úr Afrika és Kiss úr Ausztrália.
 – És az ötödik miért bömböl az ágy alatt?
 – Mert ő lenne Amerika, de még nem felezték fel.

Törpedráma

Az erdész a tisztáson négy parányi emberkére bukkan.

– Hát ti kik vagytok?
 – Mi vagyunk Hófehérke hét törpéje – hangzik a válasz.
 – De hiszen ti csak négyen vagytok!
 – Sajnos, uram, nálunk is voltak elbocsátások...

Sótartósirató

– Szilvia, légy szíves, töltsd meg a sótarót! – szó a lányához az anya.

Fél órával később:
 – Mit piszmogsz annyit, miért nem vagy még kész?
 – De mama, tudod te, hogy milyen nehéz ezt a szerencsétlen sót ezeken a kis lyukakon átpasszírozni?

Hapci

– Te miért vagy itt? – kérdezi az egyik rab a másiktól.

– Egészségügyi okokból.
 – Az meg hogy lehet?
 – Kicsit meg voltam fázva, tüszentetem, és a biztonsági őr felébredt.

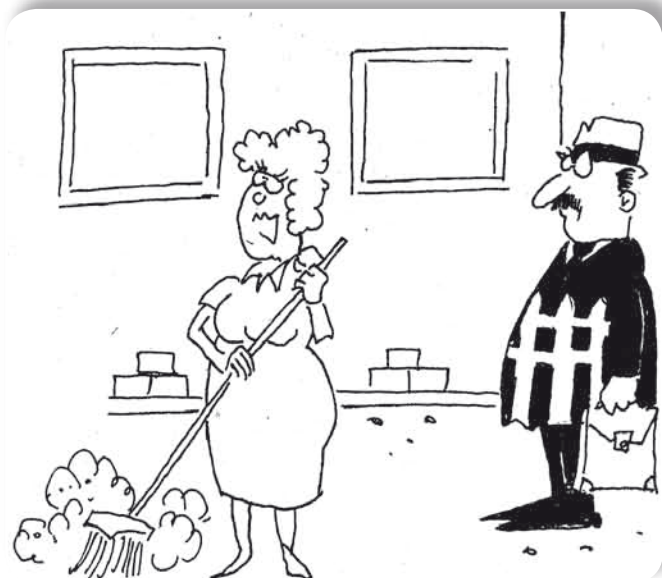
Börtönben

– Kérem, nekem jogom van az ügyvédelmel beszélni, érti? – kiabálja az őrnekezelt.
 – Azonnal beszélni akarok az ügyvédellemmel!
 – Jól van, na, de mi az, hogy azonnal? Hol találjuk meg az ügyvédjét?
 – A 117-es cellában.

Remek közönség

A színház igazgatója a második felvonás szünetében kezét dörzsölgetve, lelkesen mondja a körülötte levőknek:

– Ez csodálatos! A közönség pompás hangulatban van ma este, a leggyengébb poénokon is harsányan nevetnek.
 Egy drámaíró bánatosan felsóhajt:
 – Milyen kár, hogy ma este nem az én darabomat adják!

– Remélem, észrevetted, Lajos, hogy átmázoltam a kerítést!

– Ezt a szerencsét! Egy csomó négylevelű lóherét találtam!

Mosó Masa

Két anyuka beszélget.
 – Szörnyű, kedvesem, hogy milyen piszkosak lesznek ezek gyerekek, ha az utcán játszanak – panaszkodik az egyik.
 – Ne is mondd! – bólint a másik. – Tegnap én is nyolc srácot mostam meg, amíg rátaláltam a fiamra.

Verseny

A tornatanár futóversenyt rendez az iskolában. Danika megkérdezi tőle:
 – Tanár úr, igaz, hogy csak az első három kap díjat?
 – Igen, Danika.
 – Akkor a többi miért fut?

Formai hiba

– Kérem, bíró úr, én csupán formai hiba következtében kerültem ide – magyarázkodik a vádlott a tárgyaláson.
 – Hogyhogy?
 – A betörés elkövetésekor nem voltam formában.

Naplemente

A nap aranyló sugarai szétterülnek a tó vizén, s vörös fényben kezdenek játszani. Gyönyörű a kép. A festőművész nagy buzgalommal próbálja megörökíteni a pillanatot.
 Háta mögött egy nyaraló házaspár figyel az alkotást. Egyszer csak az asszony odasúgja a férjének:
 – Látod, szívem, mennyit kell kínlódnia annak, aki sajnálja a pénzt fényképezőgépre?

Ez már gond

A pszichológushoz bejelentkezik a fiatal mama.
 – Azt hiszem, túl szigorúan neveltem a gyereket, és most nem tudom, mit csináljak.
 – Miből gondolja?
 – Hát csak abból, hogy amikor valaki megkérdezi a nevét, azt válaszolja: Nemszabad Pistike.

A nadrág

Egy szabóságban a megrendelő így szól a mesterhez:
 – Azt szeretném, ha bevinnének egy kicsit ebből a nadrágból.
 – Bő magára?
 – Olyannyira, hogy néhány lépést meg kell tennem, mire a nadrág is elindul utánam.

Tudomány

Meteorológus professzort faggat a televízióban egy riporter.
 – Ön szerint holnap milyen lesz az idő?
 – Minden bizonnyal jön az esős front.
 – Fantasztikus, kedves nézőink! – lelkesedik a riporter. – Hogy csak így, kapásból, mindenféle műszerek és mérési adatok nélkül tudni tetszik, milyen idő lesz... Árulja el nekünk, professzor úr, mi az ön titka, miből jutott erre a következtetésre?
 – Roppant egyszerű. Ma mosattam le a kocsimat. Tegnap elveszett az esernyőm. Holnap estére kertmoziba van jegyem. Milyen idő jöhet ezek után?

Nézőpont kérdése

A bíróságon:
 – De hát maga már többször volt büntetve!
 – Ne legyen ilyen egyoldalú, bíró úr, többször voltam szabadlábon is!

Föld, föld

A kis giliszta megkérdezi az anyjától:
 – Anyu, ugye, mi földet eszünk?
 – Igen, kisfiam.
 – És biztos, hogy van belőle elég?

Változatosság

Az autóbusszra folszáll egy ember, hóna alatt egy háromméteres krokodillal. A sofőr dühösen szól a mikrofonba:
 – Tessék azonnal leszállni! Vigye azt a dögöt az állatkertbe!
 A férfi udvariasan visszaszól:
 – Ott már voltunk vasárnap. Ma inkább moziba megyünk.

Pihenő

– Örülök, Móricka, hogy szófogadó fiú vagy, és már nem sírsz.
 – Ne örülj olyan nagyon, anyu! Most csak pihenek kicsit, hogy újra tudjak bögni.

Szuper játék

Játékboltban az eladó a vevőnek:
 – Nézze, ezt a játékot a legnevesebb pszichológusok fejlesztették ki, optimálisan felkészíti a gyermeket az életre – akárhogy rakja is össze, az sohasem jó úgy.

– Pincér, miért csak egy légy van a levesemben?!

– De miért pont az én autómmal kell üldözni a zsákmányt?

A hollókirály

Az idén, a reneszánsz évében, amikor Mátyás királlyá választásának 550. és születésének 565. évfordulóját ünnepeljük, az általános iskolások részére az óbcesei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör irodalmi pályázatát hirdetett.

Összesen 61 pályamunka érkezett a Samu Mihály, a Petőfi Sándor és a Zdravko Gložanski iskolából. A Mátyás királyról szóló írásait Nagy Cigura Mónika, a Közgazdasági-kereskedelmi középiskola magyartanára, Ricz Róbert újságíró, a kultúrkör elnöke és Nagy Klára bíralták el.

A díjkiosztó ünnepségre október 13-án került sor, ahol a díjazottakon kívül fölléptek a népmesemondó verseny győztesei, a második helyezettek: Csúzdi Beatrix és Molnár Kinga. Legtöbben Mátyás király udvarában jártam, Mátyás Király szolgája voltam, Mátyás királynál vendégeskedtem, Mátyás király hétpécsetes titka, A hollókirály címmel írtak fogalmazást.

Minden tanuló, aki részt vett ezen a versenyen, oklevelet kapott, a díjazottak pedig könyvjutalmat is.

Az 5. és 6. osztályosok kategóriájában: 1. Bata Nathaniel, 2. Csernyák Huba, 3. Péter Lea.

Különdíjat kapott Koós Csilla és Palotás Sámuel.

A 7. és 8. osztályosok közül: 1. Kiss Tamás, 2. Horváth Sarolta, 3. Sárvári Annamária.

Különdíjat Ördög Emese és Kovács Noémi érdemelt.

Végezetül Nagy Klára műsorvezető megköszönte a diákok magyartanárainak: Benák Erzsébetnek, Szűcs Budai Engelbertnek, Horváth Reginának és Ferencz Hajnalkának a munkáját.

Koncz Erzsébet

18. Nemes Nagy Ágnes Szavalóverseny

Alszabadkai Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola meghirdeti a 18. Nemes Nagy Ágnes Szavalóversenyt és Képzőművészeti Pályázatot

Az idei versenyünk Fehér Ferenc (1928–1989), Ács Károly (1928–2007) és Ágh István (1938) munkásságának jegyében zajlik. Verseikkel vetélkednek 2008. december 6-án az általános iskolás tanulók.

Az 1. és 2. osztályosok az első csoportba, a 3. és 4. osztályosok a második, az 5. és 6. osztályosok a harmadik, a hetedikese és a nyolcadikosok a negyedik csoportba tartoznak, míg a magyart anyanyelvpolásként, környezetnyelvként tanuló diákok az ötödik csoportot alkotják. Az iskolabajnokságokról kate-

góriánként egy tanuló nevezhető be a szabadkai döntőbe.

A művelődési egyesületek általános iskolás korú tagjai az osztályuknak megfelelő csoportban versenyeznek, a bírálóbizottság külön értékeli a teljesítményüket.

Egyéb feltételek: A tanuló életkorának megfelelő verset válasszon, olyat, amelyvel még nem vett részt szavalóversenyen, előadása ne haladja meg a 3 percet.

A képzőművészeti pályázatra a felsorolt költők valamely versét illusztrálják a tanulók. A legjobb alkotásokat az idén is kiállítjuk.

Benevezési határidő, valamint a képzőművészeti pályamunkák beküldési határideje: **2008. november 20-a.**

A jelentkezési lapon kérjük feltüntetni az iskola vagy a művelődési egyesület címét, telefonszámát, a tanuló korcsoportját, a választott mű szerzőjét, címét, a felkészítő nevét. A döntő ünnepélyes megnyitója 2008. december 6-án 9 órakor, a verseny 10 órakor kezdődik.

Címünk:

Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola
Jakab és Komor tér 22.

24000 Szabadka

Tel.: 024/556-735

e-mail: oszmaj@nadlanu.com

A határidő lejártá után érkező benevezéseket és pályamunkákat nem vesszük figyelembe.

A szervezőbizottság

CIP – Katalogizacija
u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő
magyarok megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás

Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- NY ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinár-folyószám: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■